

Voorlopige agenda van de commissie Beheer en Verkeer van 13 december 2006

Hierbij wordt u uitgenodigd voor de openbare vergadering van de commissie Beheer en Verkeer

Datum: woensdag 13 december 2006
Aanvang: 16:30 uur
Locatie: Oude raadzaal
Voorzitter: J. Vogel
Griffier: M. Kest

A. A. ALGEMEEN DEEL

A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders

A.2. Vaststelling agenda

[Agenda raadsclie. Beheer en Verkeer 13 december 2006](#) (pdf)

[Verslag raadsclie Beheer en Verkeer 13 december 2006](#) (pdf)

A.3. Conformstukken

[Raadsvoorstel - kluifrotone Hoogkerk](#) (pdf)

A.4. Rondvraag

B. B. INHOUDELIJK DEEL

B.1. Oriënterende discussie Kadernotitie Fietsnota 2006-2010 met begeleidende brief d.d. 30 november van wethouder Dekker

[Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010](#) (pdf)

B.2. Raadsvoorstel Raadskrediet fietsbrug Aduarderdiep nabij Leegkerk

[Raadsvoorstel - Fietsbrug Aduarderdiep nabij Leegkerk](#) (pdf)

B.3. Collegebrief d.d. 23 november inzake Fietspaden Amkemaheerd (Op verzoek van de SP-fractie)

B.4. Raadsvoorstel Voortgangsrapportage ecologisch beheer bij Stadsbeheer 2006

[Raadsvoorstel - Voortgangsrapportage ecologisch beheer bij Stadsbeheer 2006](#) (pdf)

B.5. Raadsvoorstel Ontwerp Milieuprogramma 2007

[Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007](#) (pdf)

commissie Beheer en Verkeer - woensdag 13 december 2006

B.6. Collegebrieven d.d. 24 oktober en 24 november inzake Ongeval Martinitoren (Op verzoek van de CDA-fractie)

C. C. HUISHOUELIJK DEEL

C.1. Lange-termijnagenda en lijst van moties en toezeggingen

C.2. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname

C.3. Vaststelling verslag vergadering raadscommissie Beheer en Verkeer 21 november 2006

Agenda raadsce. Beheer en Verkeer 13 december 2006

RAADSCOMMISSIE BEHEER EN VERKEER

Concept-agenda: B&V nr. 06/10
Datum: Woensdag 13 december 2006
Tijd: 16:30-19:00 uur
Plaats: Oude raadzaal
Voorzitter: dhr. J. Vogel
Commissiegriffier: dhr. M. Kest ☎ 367 7726
E-mail: martijn.kest@griffie.groningen.nl

A. ALGEMEEN DEEL

- A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders
- A.2. Vaststelling agenda
- A.3. Conformstukken
 - * Raadsvoorstel *Aanleg kluiyfrotone Hoogkerk*
- A.4. Rondvraag

B. INHOUDELIJK DEEL

- B.1. Oriënterende discussie *Kadernotitie Fietsnota 2006-2010* met begeleidende brief d.d. 30 november van wethouder Dekker
- B.2. Raadsvoorstel *Raadskrediet fietsbrug Aduarderdiep nabij Leegkerk*
- B.3. Collegebrief d.d. 23 november inzake *Fietspaden Amkemaheerd (Op verzoek van de SP-fractie)*
- B.4. Raadsvoorstel *Voortgangsrapportage ecologisch beheer bij Stadsbeheer 2006*
- B.5. Raadsvoorstel *Ontwerp Milieuprogramma 2007*
- B.6. Collegebrieven d.d. 24 oktober en 24 november inzake *Ongeval Martinitoren (Op verzoek van de CDA-fractie)*

C. HUISHOUDELIJK DEEL

- C.1. Lange-termijnagenda en lijst van moties en toezeggingen
- C.2. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname
- C.3. Vaststelling verslag vergadering raadscommissie Beheer en Verkeer 21 november 2006

Verslag raadsie Beheer en Verkeer 13 december 2006

VERSLAG RAADSCOMMISSIEVERGADERING BEHEER & VERKEER

BV nr.: 06/10
Datum: 13 december 2006
Plaats: oude raadzaal
Tijd: 16:30-19:00

Aanwezig: dhr. J. Vogel (voorzitter), dhr. A. de Rooij (PvdA), dhr. M. Azghoughi (PvdA), dhr. J. Spakman (PvdA), mw. T. Kirienko (SP), dhr. M. Marion (SP), dhr. D. Jager (VVD), dhr. H.P. Klijnsma (GL), dhr. J. Seton (CDA), mw. I. Jongman-Mollema (CU), dhr. J. Schuitemaker (S&S), dhr. J. Luhoff (D66), dhr. Gijsbertsen (GL), mw. J. Visscher (wethouder), mw. K. Dekker (wethouder), dhr. F. de Vries (wethouder), dhr. D. Vrieling (griffier), dhr. M. Kest (commissiegriffier)

A.1. Mededelingen voorzitter/portefeuillehouders

Mw. Visscher deelt het goede nieuws dat het ministerie van VROM een subsidie van 2 ton heeft toegekend aan het project *Met energie aan het werk*. In dit project krijgen mensen met lagere inkomens advies welke maatregelen ze kunnen treffen om in huis energie te besparen. Daarvoor worden op de arbeidsmarkt terugkerende mensen ingezet. De kapvergunning in het Oosterpark wordt eerder afgegeven.

Wethouder Dekker zal de commissie binnenkort een verslag van de tramexcursie sturen. Bewoners van De Kring hebben klachten over de bus. Afgelopen maandag is er overleg geweest met bewoners en er worden maatregelen getroffen (een hek langs het voetpad, controle door de politie op het te hard rijden door bussen).

A.2. Vaststelling agenda

In verband met de aanwezigheid van wethouder De Vries wordt B.3. als eerste behandeld. Als de CDA-fractie punten aanlevert wordt het Oosterhamriktracé volgende keer geagendeerd.

A.3. Conformstuk Raadsvoorstel Aanleg kluirotande Hoogkerk

Dhr. Klijnsma zegt dat GroenLinks niet gelukkig is met het uit de voorrang halen van fietsers. Is er geld gevonden voor aanvullende geluidswering langs de A-7?

Wethouder Dekker antwoordt dat er geen geld beschikbaar is.

De nota gaat conform naar de raad van 20 december.

A.4. Rondvraag

De inspreker

Dhr. Den Hollander wil iets zeggen over het achterterrein tussen Kalver-, Moes- en Tuinbouwstraat. Corporatie In wil aan de Moesstraat slopen en nieuwbouw plegen en wil voor het bouwverkeer gebruik maken van dat achterterrein. Dat is in eigendom van de gemeente, en de gemeente heeft een vergunning verleend aan In, maar bewoners onderhouden en cultiveren het terrein samen met de gemeente al sinds 1994. Bewoners maken zich zorgen over de kwetsbaarheid van het terrein maar vooral over de veiligheid van de daar spelende kinderen. Bewoners vragen daarom de raad om de verstrekte vergunning te herzien.

De raadscommissie

Mw. Kirienko vraagt het college te reageren op de inspreker; er is sprake van een onwenselijke situatie.

Dhr. Klijnsma vraagt om een bemiddelende rol van de gemeente tussen bewoners en In. Hoe is het met de onderhandelingen over het Beter Bruggenplan? Het mag niet de bedoeling zijn dat de provincie op een ramkoers ligt met bewoners. GroenLinks heeft klachten gekregen over handhaving van de 30-kilometerlimiet in de Nieuwe Boteringstraat. Kan het college hier optreden?

Dhr. Azghoughi vraagt of er toezeggingen zijn gedaan over de Moesstraat als aan- en afrijroute voor bouwverkeer.

Dhr. Spakman heeft gehoord dat het niet goed gaat met de oversteekplaats op de Verlengde Hereweg in Helpman. Kan het college hier iets aan doen?

Mw. Jongman wil ook een reactie op de inspreker.

Dhr. Jager vraagt of er een tijdelijk alternatief komt voor de afsluiting van het fietspad Bruilwering. Wanneer gaat het college iets doen aan de verlichting langs de toegangsweg naar de Mediacentrale? Hoe zit het met de communicatie met de scholen in Hoogkerk over de verkeersveiligheid? Een paar maanden geleden zijn hun initiatieven afgewezen en nu is er een hoge prioriteit. Dat is goed, maar hoe zit het?

Dhr. Seton voegt daaraan toe dat het college schriftelijke vragen van het CDA negatief beantwoordde en daar nu op terugkomt.

Verslag raadsie Beheer en Verkeer 13 december 2006

Wethouder Dekker antwoordt over het Beter Bruggenplan dat ze zich samen met de provincie over de materie zal buigen. De politie controleert op 30-kilometerzones. Haar ervaring op de Verlengde Hereweg is dat het meevalt; ze ziet niet goed wat we meer kunnen doen dan controleren en handhaven. Ze komt terug op fietspad Bruilwering. Ten aanzien van de scholen Hoogkerk is er sprake is van voortschrijdend inzicht.

Wethouder De Vries antwoordt dat de verlichting Mediacentrale beter kan en dat er hard aan wordt gewerkt om dat te verbeteren.

Wethouder Visscher zegt dat de sloop- en bouwvergunning aan de Moesstraat onherroepelijk zijn. Volgende week wordt de vergunning voor de bomenkap verleend waarbij de Italiaanse populier wordt gespaard. Voor de aanvoer van bouwmaterialen is er maar één optie realistisch en dat is die over de binnenplaats. Daarvoor heeft de gemeente vorige week een 'gebruik gemeentegrond'-vergunning verleend. Dat hoeft niet gepubliceerd te worden maar het zou in dit geval wel netjes zijn geweest als de bewoners daarover tijdig geïnformeerd waren. Dat hadden drie partijen kunnen doen en uiteindelijk heeft In dat gedaan. De wethouder zegt toe te bekijken hoe dat in de toekomst beter kan. In de vergunning is gesteld dat de schade hersteld moet worden en daar zal de gemeente op toezien. De wethouder zegt toe dat nog deze week iemand langs zal komen om te kijken of er ten behoeve van de veiligheid tijdens de bouw maatregelen getroffen moeten worden in bijvoorbeeld de vorm van het plaatsen van hekken.

Mw. Kirienko is blij met de garantie dat de schade wordt hersteld na oplevering van de bouw.

B.3. Collegebrief d.d. 23 november inzake Fietspaden Ankemuheerd

Dhr. Marion zegt dat de SP grote moeite heeft met het feit dat het college een aangenomen motie niet wil uitvoeren. Ook vindt de SP de overwegingen niet goed. De hele ring van Beijum heeft fietspaden, behalve op deze plek. Dat is onveilig. Er was een dekking gevonden dus het is onbegrijpelijk dat het opeens financieel niet meer mogelijk is. De SP vraagt het college dit te heroverwegen en de overige fracties om dit te steunen.

Dhr. De Rooij zegt dat de PvdA de motie indertijd heeft gesteund. Toen was de reactie van het college zwak, maar nu is die sterker. Dhr. Marion heeft een punt als hij blij is dat er eindelijk een fietspad is, maar op dit stukje is het niet nodig omdat er een alternatief is. De PvdA is geneigd de collegebrief te volgen.

Dhr. Klijnsma memoreert dat GroenLinks medeopsteller was van de motie. In tegenstelling tot de SP heeft de fractie zich laten overtuigen door het college, vooral door de inschatting van het aantal fietsers daar en gezien het feit dat er een veilig alternatief is.

Mw. Jongman was ook een voorstander die zich door argumentatie heeft laten overtuigen. Er is een alternatief. Het zou wel beter zijn geweest als er overleg was geweest met de BOB. Waarom is dat niet gebeurd?

Dhr. Luhoff sluit zich aan bij GroenLinks en de vraag over BOB.

Dhr. Schuitemaker zegt dat ook SenS de motie heeft gesteund. De fractie is blij met de reactie van het college maar vindt de argumentatie ook niet sterk. Het aantal bomen (5) dat gekapt moet en het aantal parkeerplaatsen dat moet verdwijnen (5) weegt niet op tegen de veiligheid. Ook zijn de kosten niet duidelijk. De fractie neigt op dit moment tot het blijven steunen van de motie.

Dhr. Jager sluit zich volledig aan bij de woordvoering van mw. Jongman.

Dhr. Seton sluit zich aan bij het principe dat een aangenomen motie moet worden uitgevoerd. Maar de raad mag zich laten overtuigen door argumenten. Het CDA vindt de kosten van uitvoering wel erg hoog. Waarom heeft het college geen overleg gevoerd met de buurt?

Wethouder De Vries vindt ook dat moties moeten worden uitgevoerd. Maar in dit geval moest een aantal zaken nog worden uitgezocht. Veilig fietsen heeft voor het college steeds voorop gestaan. De veiligheid wordt volgens het college niet minder door het niet aanleggen van dit stukje fietspad; de alternatieve route is zo goed en veilig dat de kosten aan de ring niet opwegen. Er is altijd gecommuniceerd met de klankbordgroep Beijum-oost over de fietsroute. Het BOB was daarbij uitgenodigd.

B.1. Oriënterende discussie Kadernotitie Fietsnota 2006

Dhr. De Rooij dankt voor deze procedure waarbij het college de raad in de gelegenheid stelt om richting aan te geven. De PvdA mist een echte visie op hoe het fietsen gestimuleerd moet worden. De PvdA is positief over het uitnodigen van de bevolking voor suggesties. De PvdA vindt dat er een fietsparkeervoorziening in het Forum moet komen. Hoe zit het daarmee? Het Stadsbalkon is nu al vol; wat doet het college daaraan? Hier mist een visie die ervoor zorgt dat mensen écht ervoor kiezen op de fiets te gaan.

Mw. Kirienko sluit zich in grote lijnen aan bij de PvdA. De SP vraagt naar een visie op de problematiek in de binnenstad. Hoe gaat het college in de lijst van suggesties prioriteiten aanbrengen?

Verslag raadsie Beheer en Verkeer 13 december 2006

Dhr. Klijnsma zegt dat dit niet de kadernota is maar de *Fietsnota 2000*. Dit is een uitvoeringsnota die een oplossing vindt voor een aantal problemen uit het verleden. GroenLinks suggereert in de definitieve nota meer aandacht voor de route tussen Hoogezand en de stad. Ook mist de fractie de asfaltering van het fietspad ten noorden van het Van Starckenborghkanaal; het Platvoepad. De aansluiting van de spoorbrug Sauwerd kan beter financieel omschreven. GL mist de relatie met de provinciale fietsnota. Meer asfalt voor fietsen, weghalen van kinderkopjes, meer groen licht voor fietsen en stallingen zijn ook punten van aandacht voor GroenLinks. GL vraagt aandacht voor de wensen uit de Meerdorpen.

Mw. Jongman vindt dit niet echt een kadernota. In de definitieve nota zou de ChristenUnie terug willen zien dat goede verbindingen ook goed worden onderhouden. Daarnaast moeten onveilige oversteekplaatsen voor fietsers (Korreweg/Roderweg) worden aangepakt. Er moet worden ingezet op fietssnelwegen, mensen moeten worden verleid om op de fiets naar de stad te komen. Op drukke punten zouden fietsers meer groen moeten krijgen dan auto's. Er moet worden nagedacht over parkeerproblemen in de binnenstad. De input van burgers is prima; veel beter dan referenda. Maar er moet bekeken worden op grond van welke criteria er uitvoering wordt gegeven.

Dhr. Seton vindt het afmaken van wat we begonnen zijn in 2000 prima. Maar de lijst van acties is nu wat verwarrend. Gaan we de fietsbrug langs de Plataanbrug nu wel of niet bouwen? Wat het CDA betreft wel. Het is goed dat burgers wordt gevraagd mee te denken. Maar hoe koppelt het college dit terug naar de burgers? Het fietspad langs de Eikenlaan is ook erg slecht. Het CDA is voorstander van 24 uurtoezicht bij het Stadsbalkon. Als dat niet in persoon kan, dan met camera's. Het CDA wil ook een fietsenstalling in het Forum. Mobiele fietsenstallingen kunnen een alternatief zijn.

Dhr. Jager zegt dat de VVD een warm hart heeft voor de fiets. Het fietspad bij Maupertuus en het laatste stuk van het fietspad van Hoogezand naar de stad, waar GroenLinks het al over had, hebben prioriteit. Kruispunten moeten fietsvriendelijk zijn en fietspaden moeten geasfalteerd worden. De VVD pleit voor een fietsbrug over de Europaweg; fietsers moeten daar te lang wachten en als ze groen licht hebben is de situatie onoverzichtelijk en dus gevaarlijk. De VVD oppert het idee om één jaar een gratis proefabonnement voor de fietsenstalling te verstrekken aan mensen die gebruik maken van het fietsprivéplan. Het is een stimulans om meer gebruik te maken van de fiets en het is goed tegen de overlast van geparkeerde fietsen in de binnenstad.

Dhr. Schuitemaker dankt het college voor deze nota. SenS mist financiële middelen voor het fietsparkeren in de schilwijken. De fractie zou het niet eens zijn met een besluit daar geen middelen voor beschikbaar te stellen. Het Forum moet een fietsenstalling krijgen. Het Stadsbalkon heeft onvoldoende stallingen.

Dhr. Luhoff is blij met de aandacht voor het fietsen in de stad. Maar is dit een kader- of een uitvoeringsnota? Het streefpercentage 50 % van het aantal bewegingen dat met de fiets plaatsvindt, wordt ruimschoots gehaald. Gaat het college dit percentage hoger stellen? Het aantal stallingen in de binnenstad is een probleem. D66 pleit voor duidelijke markeringen op de diepenring. D66 zou graag fietssnelwegen in de stad hebben om mensen te verleiden meer de fiets te gebruiken voor het woon/werkverkeer.

Wethouder Dekker zegt dat deze nota inderdaad een uitwerking is van de fietsnota 2000. Ze is blij met de vele reacties van burgers. Alle mensen die hebben gereageerd krijgen ook een reactie op hun brief. Het college kiest voor een pragmatische aanpak; als meerdere mensen een probleem noemen, en als dat ook nog makkelijk is uit te voeren, moet dat gewoon worden aangepakt. Niet alles wat we voor de fiets gaan realiseren wordt uit de middelen voor de fietsnota betaald. Aanstaaende dinsdag bespreekt het college een notitie over het Stadsbalkon. Het succes daarvan is zo groot dat we het bijna niet aankunnen. De mensen die daar werken zijn een perfecte gastheer van de gemeente voor iedereen die daar zijn fiets komt stallen. Het college wil de 24 uursbewaking daar continueren. Het college heeft nu niet gekozen voor een aanpak van de Eikenlaan maar staat open voor een andere keuze. Het college zal overleggen met de provincie over het Platvoepad. Het streefpercentage van 50 % zal met de komst van nieuwe wijken moeilijker te halen zijn, maar de wethouder gaat toch kijken of het omhoog kan. Bij de Lübeckweg kan geen fietsbrug gerealiseerd worden. De wethouder komt terug op de suggestie voor een proefabonnement. We zullen enige overlast van geparkeerde fietsen moeten accepteren; mensen willen nu eenmaal hun fiets parkeren waar ze moeten zijn. Het college is er wel mee bezig en komt hier in februari op terug.

Dhr. De Rooij is van mening dat dit een probleem is en ook dat het opgelost kan en moet worden.

Dhr. Jager is het eens met dhr. De Rooij. In Beijing staan de fietsen keurig geparkeerd.

Wethouder Dekker wil richting Meerstad een fietssnelweg. De Plataanbrug gaat door. Het fietspad ten zuiden van de A-7, bij Maupertuus, wordt geregeld. De maatregelen tegen fietsenoverlast in schilwijken worden vaak uit andere budgetten betaald. Het college is er niet voor om kinderkopjes weg te halen; er zijn meestal ook alternatieve routes.

Er was hier sprake van een oriënterende discussie, er gaat nu dus geen nota naar de raad.

Verlag raadsie Beheer en Verkeer 13 december 2006

B.2. Raadsvoorstel Raadskrediet fietsbrug Aduarderdiep nabij Leegkerk

Dhr. Seton vindt dit een prima plan. Maar de gemeente besteedt er veel geld aan. Als je de brug op deze plek afzet tegen het fietspad aan de Eikenlaan dat niet wordt aangepakt; hoe kunnen we die twee dan met elkaar vergelijken? Het CDA vraagt om een inschatting van het aantal te verwachten gebruikers van deze brug.

Dhr. Azghoughi sluit zich hierbij aan; ook de PvdA heeft vragen over het nut van de brug in relatie tot de kostprijs. Overigens is de PvdA niet tegen deze brug.

Dhr. Jager kan zich hier ook vinden. Maar de mensen in de buurt zijn erg blij met de komst van deze brug.

Mw. Jongman denkt dat deze brug een breedgedragen wens is. De ChristenUnie is er blij mee.

Wethouder Dekker zegt dat fietsen ook recreatief is en we willen mensen ook meer laten bewegen. De fietsbrug is een ontbrekende schakel in een belangrijke recreatieve route. De provincie betaalt een belangrijk deel van de kosten. De wethouder is verbaasd over de wat stedelijke oriëntatie van de raad. De wethouder zal de commissie informatie sturen over het verwacht gebruik van de brug.

Het voorstel gaat als conformstuk door naar de raadsvergadering op 20 december.

B.4. Raadsvoorstel Voortgangsrapportage ecologisch beheer bij Stadsbeheer 2006

Dhr. Gijsbertsen vindt dit een rommelig stuk. Het gaat over drie dingen die afzonderlijk met de raad besproken hadden moeten worden. Er zijn in het verleden problemen in het ecologisch beheer geconstateerd waar deze nota niet op ingaat. Ten tweede is er het beheerplan voor het milieugebied Hondsrug –noord. Ten derde gaat het over de nieuwe Stedelijke Ecologische Structuur (SES). In het vervolg wil GroenLinks dat onderwerp apart behandelen. Het valt op dat er geen reflex is om verloren groen te compenseren, nu moet de raad daar steeds om vragen. Het college compenseert in Lewenborg niet omdat de velden er ten onrechte opstonden. Dat is prima, maar dan moet het andersom ook gelden. Bij de Eelderbaan is niet gecompenseerd, terwijl die ten onrechte niet op de kaart stond. Zoekt het college compensatie voor groen dat verloren is gegaan door Langman-maatregelen? Zijn de faunapassages bij het Stadspark allemaal gerealiseerd? Het Paddenbosje bij Zernike kan niet gelden als kwantitatieve compensatie voor het verdwijnen van de strook aan de Paddepoelsterweg. GroenLinks pleit voor een betere aanlevering van de kleurenkaarten.

Dhr. De Rooij sluit zich bij dat laatste aan. De PvdA vindt dit een goed plan. De plannen lijken wel wat ambitieus, maar het college krijgt groen licht hiervoor van de PvdA.

Mw. Kirienko vindt dit ook een goed plan. De SP vraagt de wethouder meer aandacht te hebben voor het plaatsen van faunaoversteekplaatsen, bijvoorbeeld bij de Helperzoom of de Hereweg.

Dhr. Luhoff zegt dat D66 instemt met het plan.

Dhr. Schuitemaker sluit zich aan bij de woordvoering van dhr. De Rooij.

Dhr. Jager doet dat ook.

Mw. Jongman vindt dit een prima plan. Wat gaat het college doen aan faunapassages die beheerplan-overstijgend zijn?

Dhr. Seton vraagt naar een passage over het Sterrenbos. De nota heeft het over een genomen besluit over nieuwbouw op de Kempkensberg terwijl daar nog geen besluit over is genomen. Is er een relatie tussen het weglaten van de velden Lewenborg en de daar geplande school?

Wethouder Visscher zal ervoor zorgen dat het college voortaan met betere kaarten naar de raad gaat. De velden Lewenborg en de geplande school hebben niets met elkaar te maken. Compensatie van verloren gegaan groen is de regel, het uitgangspunt. Soms is dat lastig te realiseren maar als ervan afgeweken moet worden zal het college dat gemotiveerd doen. Groen moet ook meer aan het begin van planvorming een criterium zijn. Er moet nog besluitvorming komen over de Kempkensberg, maar als de plannen doorgaan wil het college drastisch groen compenseren. Met de faunaoversteken is er het probleem dat de infrastructuur niet altijd verantwoordelijkheid van de gemeente is. Het college wil het contact met Rijkswaterstaat intensiveren. De faunapassage Hereweg is een knelpunt waarvoor op dit moment nog geen oplossing is.

De nota gaat conform naar de raad van 20 december.

B.5. Raadsvoorstel Ontwerp Milieuprogramma 2007

Dhr. Spakman is teleurgesteld in de kwaliteit van de nota maar de PvdA heeft wel vertrouwen in het beleid als zodanig. De fractie heeft zorg over duurzame ontwikkeling; het is een speerpunt in het collegeprogramma maar het is nog steeds onduidelijk wat de visie van het college is. Waar willen we in deze stad naartoe, wat is een duurzame stad, waarin zijn we nu niet duurzaam? Hoe meten we dat we in 2010 een duurzame stad zijn? Over deze vragen wil de PvdA het eens worden met het college vóórdat het programma duurzame stedelijke ontwikkeling wordt opgesteld. De fractie vraagt het college in februari met een nota te komen over de

Verslag raadsie Beheer en Verkeer 13 december 2006

uitgangspunten. Ten tweede vindt de PvdA dat op strategisch niveau binnen de ambtelijke organisatie duurzame ontwikkeling gepositioneerd moet worden.

Dhr. Gijsbertsen is blij met dit milieuprogramma. In grote lijnen sluit GroenLinks zich aan bij de PvdA.

Mw. Kirienko zegt dat de SP de oproep voor een zware coördinerende functie duurzame ontwikkeling binnen de ambtelijke organisatie steunt.

Mw. Jongman vraagt wat het college gaat doen om burgers bewust laten zijn en worden van de manier waarop ze hun afval aanbieden zodat we efficiënt kunnen blijven inzamelen en verwerken.

Dhr. Luhoff is blij met dit plan en sluit zich aan bij de opmerkingen van de PvdA.

Dhr. Seton zegt dat het CDA geen voorstander is van het laten varen van de ambitie om de afvalstoffenheffing weer op of onder het landelijk gemiddelde te brengen. De fractie vraagt zich af of de raad eerder dan in 2008 moet besluiten tot vervanging van het milieubeleidsplan.

Dhr. Jager vindt dit een prima stuk, vooral door de toegevoegde lijst met afkortingen. Verder sluit de VVD zich aan bij de vragen van de PvdA.

Dhr. Schuitemaker zegt dat SenS zich kan vinden in het stimuleren van het maatschappelijk ondernemen.

Wethouder Visscher zegt dat dit college een hoge ambitie heeft ten aanzien van duurzaamheid. Pas afgelopen november heeft de raad in de begroting daarvoor daadwerkelijk middelen vrijgemaakt. Maar we beginnen niet bij nul; we doen al heel veel. De belangrijkste uitgangspunten zijn het instellen van een duurzaamheidsstimuleringsfonds en ons te focussen op energie. In februari zal het college met een plan van aanpak komen. Het ontzien van de lage inkomens in de afvalstoffenheffing heeft gevolgen voor de ambities. Wat afval betreft hebben we last van het rijksbeleid. Producenten worden amper op hun verantwoordelijkheden aangesproken.

De nota gaat conform naar de raadsvergadering op 20 december.

B.6. Collegebrieven d.d. 24 oktober en 24 november inzake Ongeval Martinatoren

Dhr. Seton zegt dat het CDA vindt dat dit belangrijke onderwerp ten minste even in de commissie aan de orde moet komen; daarom heeft de fractie het geagendeerd. Het CDA vraagt waarom het college kiest voor hekwerk en niet voor begeleid bezoek, zoals in andere steden. De collegebrief geeft niet aan of het beleid in Utrecht bijvoorbeeld niet goed heeft gewerkt. De fractie wil zo min mogelijk en zo onzichtbaar mogelijk iets doen aan de toren om een zo hoog mogelijke veiligheid te krijgen.

Mw. Jongman vindt dat we nu moeten ingrijpen. De ChristenUnie vindt dat er een soort hekwerk moet worden geplaatst, maar wel zo onzichtbaar mogelijk. Niet alleen de eerste maar ook de tweede trans moet worden afgesloten.

Dhr. Schuitemaker is voor beveiliging door afsluiting van de transen. Begeleid bezoek lijkt SenS niets.

Dhr. Azghoughi sluit zich aan bij SenS.

Dhr. Jager zegt dat de VVD een plan zal indienen voor beveiliging door middel van plexiglas.

Dhr. Luhoff sluit zich aan bij de woordvoering van het CDA.

Wethouder Visscher zegt dat het college het nu nodig vindt om maatregelen te treffen. De impact op het personeel en voetgangers is te groot om niets te doen. Het college is blij te horen dat de raad dat ook vindt. De voorgelegde plaatjes zijn slechts voorbeelden; het college kan nu verder werken aan een concreet plan met een financiële paragraaf. Een definitieve oplossing zal misschien niet meteen getroffen kunnen worden, wellicht dat de toren in het voorjaar open kan met een tijdelijke oplossing. Alleen fysieke maatregelen kunnen een oplossing garanderen; in Utrecht is toch nog iemand van de toren gesprongen.

Dhr. Gijsbertsen wil dat het college ook andere dan alleen fysieke opties naar de raad brengt.

Dhr. Seton ondersteunt dat verzoek.

C.1. LTA en lijst van moties en toezeggingen

Voor het eerst is een lijst van moties toegevoegd. De voorzitter verzoekt het college daaraan termijnen te verbinden.

C.2. Ingekomen stukken en stukken ter kennisname

Mw. Jongman heeft complimenten voor de nota aanpak schoolomgevingen. Het brengen van de kinderen met de auto moet niet gefaciliteerd worden.

Dhr. Seton vraagt om agendering van het kapprogramma.

Dhr. Klijnsma wil dat bij de aanpak vensterschool Selwerd ook het parkeren aan de Wilgenlaan aandacht krijgt. Dat is eerder al toegezegd door wethouder Schuiling. Ten aanzien van de nota *Doelsoortenbeleid* heeft GroenLinks begrepen dat een aantal milieuorganisaties verschillende punten heeft aangedragen die vervolgens niet in de nota terug te vinden zijn.

Verslag raadsie Beheer en Verkeer 13 december 2006

Dhr. Jager wil dat een kapprogramma wordt gepresenteerd als de bladeren nog aan de bomen zitten zodat de raad kan controleren of de bomen echt dood zijn.

C.3. Vaststelling verslag d.d. 21 november 2006

Dhr. Klijsma heeft twee verzoeken tot wijziging:

Op pagina 1, bij de rondvraag na de eerste zin wordt toegevoegd: *, met name de oversteek bij de sportvelden.*

Op pagina 2 bij de behandeling van de inrichting openbare ruimte Damsterdiep heeft dhr. Klijsma met name gepleit voor een fietsstrook aan de noordzijde van het gebouw.

Met deze wijzigingen wordt het verslag vastgesteld.

Wethouder Dekker licht de raadscommissie in besloten verband in over de oplossing die in overleg met alle betrokkenen is gevonden voor de Olgerweg. Na de vergadering zal de pers daarover worden ingelicht.

De voorzitter sluit de vergadering om 19:08 uur.

Toezeggingen:

- Wethouder Dekker komt terug op de suggestie van de VVD voor een proefabonnement op fietsenstallingen;
- Wethouder Dekker komt in de fietsnota terug op overlast door fietsparkeren in de binnenstad;
- Wethouder Visscher komt in februari met een plan van aanpak duurzaamheid;
- Het college verbind termijnen aan de lijst van moties.

Raadsvoorstel - kluifrotonde Hoogkerk

COMMISSIE BEHEER EN VERKEER

griffier van de raadscommissie
martijn.kest@griffie.groningen.nl
tel 050-367 7726

VERGADERSTUK

vergaderdatum: 13 december 2006

onderwerp: kluifrotonde Hoogkerk

Aan de raad,

In de raadsvergadering van 19 juli 2006 heeft u ingestemd met de (nieuwe) aanpak van de verkeerssituatie op de aansluiting A7/Hoogkerk en de daaruit voortvloeiende uitgangspositie voor de ontwikkeling en realisatie van het transferium Hoogkerk. Na een lange periode waarin de ontwikkeling van het transferium stagneerde, is hiermee het project weer vlot getrokken. Onze partners (provincies Groningen en Drenthe, gemeenten Tynaarlo en Noorderveld, regio Groningen-Assen en Rijkswaterstaat Noord Nederland) zijn nauw betrokken geweest bij de totstandkoming van het voorstel.

De 1^e fase van de nieuwe aanpak om tot de aanleg van een transferium te komen, is het verbeteren van de doorstroming nabij de A7 aansluiting Hoogkerk. Dit wordt bereikt door een reconstructie van de kruisingen Groningerweg (N372) met de toe- en afritten A7 tot een kluifrotonde en aanpassingen aan de rotonde Zuiderweg/Johan van Zwedenlaan.

2 Probleemschets

De verkeersuitwisseling tussen de toe- en afritten van de A7 en de Groningerweg (N372) wordt nu verzorgd door met verkeerslichten geregelde kruisingen. Op dit moment zijn de verkeerslichten uitgeschakeld. Dit leidt tot een betere doorstroming ter plekke, maar leidt er ook toe dat er conflictsituaties ontstaan. Ten tijde van het in werking zijn van de verkeerslichten verliep de doorstroming op dit punt niet probleemloos, omdat de combinatie verkeerslichten en de rotonde Zuiderweg/ Johan van Zweden niet optimaal functioneerde. De reden hiervoor was: de verkeerslichten zorgden ervoor dat een grote stroom verkeer in één keer richting de rotonde Zuiderweg/ Johan van Zweden werd geleid en deze stroom kon niet door de rotonde worden verwerkt. Dit had deels te maken met een onvoldoende spreiding van het verkeersaanbod en met het gegeven dat de fietser op de rotonde in de Johan van Zwedenlaan voorrang heeft. Deze combinatie zorgde ervoor dat de verkeersafwikkeling stagneerde en leidde tot filevorming in diverse richtingen, zo ook op de A 7 en de N 372.

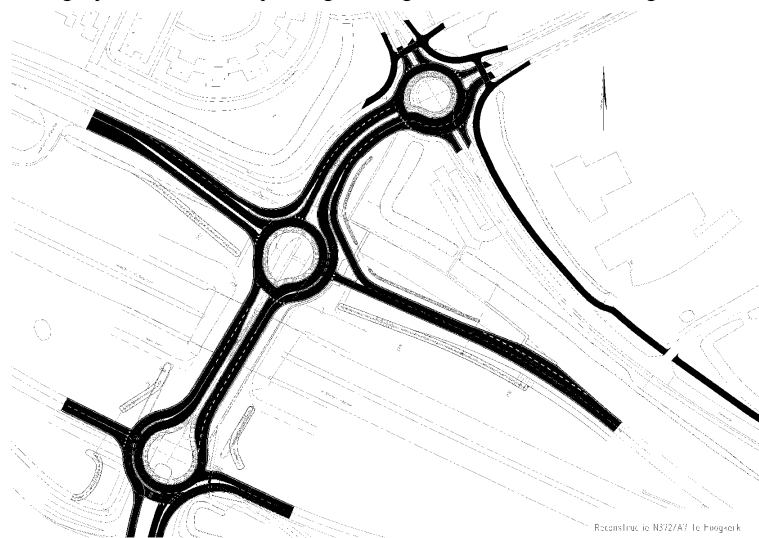
Raadsvoorstel - kluifrotonde Hoogkerk

Voor een goed functioneren en de bereikbaarheid van het transferium, zowel voor het openbaar vervoer als auto's, is het essentieel dat het complex aan kruisingen onderaan de toegen afritten van de A7 probleemloos functioneert. Daarnaast wordt samen met de regionale partners gezocht naar maatregelen die de doorstroming van het openbaar vervoer op de N372 moet verbeteren.

3 Oplossing: kluifrotonde en aanpassing bestaande rotonde

Er is onderzocht op welke wijze de doorstroming op dit punt verbeterd kan worden. Het optimaliseren van de huidige regeling op dit punt biedt onvoldoende soelaas. De uiteindelijke oplossing is dat de kruisingen met verkeerslichten verdwijnen en dat het verkeer voortaan via rotondes wordt geleid. Dit kan door de aanleg van een schakeling van twee rotondes (één voor de noordelijke toe- en afrit en één voor de zuidelijke toe- en afrit). Een degelijke combinatie van twee rotondes wordt een 'kluifrotonde' genoemd.

Daarnaast heeft onderzoek uitgewezen dat ook de bestaande gemeentelijke rotonde Zuiderweg/Johan van Zwedenlaan moet worden aangepast en voor een deel voorzien moet worden van dubbele rijstroken. Met deze inzet wordt bereikt dat de verkeersafwikkeling wordt geoptimaliseerd. De oplossingsrichting wordt hieronder in beeld gebracht

Om de doorstroming verder te optimaliseren is er voor gekozen om fietsvoorzieningen op het punt Johan van Zwedenlaan / Zuiderweg te verleggen en uit de voorrang te halen. Onder punt 4 de "Fietsparagraaf" wordt hier nader op ingegaan.

Het bovenstaand ontwerp is doorgerekend met een zogenaamd dynamische verkeersmodel. Dit model bootst de toekomstige verkeerssituatie in de computer na. De berekeningen laten zien dat met deze maatregelen de verkeersstromingen rondom de toe- en afritten van Hoogkerk soepel verlopen. Naast een verbetering op het punt van de verkeersafwikkeling

Raadsvoorstel - kluifrotonde Hoogkerk

verdient het vervangen van de kruisingen met verkeerslichten door rotondes en het omleggen van de fietsstructuur ook een sterke voorkeur vanuit het oogpunt van de verkeersveiligheid.

Er is daarnaast ook een akoestisch onderzoek uitgevoerd. Het akoestische onderzoek laat zien dat het noodzakelijk is op een deel van het tracé een (laag) geluidsscherm of geluidsreducerend asfalt aan te brengen. Deze maatregel is meegenomen in het plan. Het oplossend vermogen van het ontwerp is getoetst op basis van het meest recente verkeersmodel.

Tot slot is de oplossing en het voorlopig ontwerp besproken met de Verkeerscommissie Hoogkerk. De commissie heeft instemmend op het ontwerp gereageerd.

4 Fietsparagraaf

Zoals onder punt 3 al gemeld, worden de fietsvoorzieningen op het punt Johan van Zwedenlaan / Zuiderweg verlegd. Met het verleggen van de fietsvoorzieningen wordt bereikt dat de fiets niet de zwaarste en meest gevaarlijke verkeersstromen moet kruisen, hetgeen de verkeersveiligheid ten goede komt. Door het fietspad langs de Eemsgolaan noordzijde geschikt te maken voor twee richtingen, tot aan de kruising met de HOV-as Peizerweg, wordt deze route verder voltooid. Het fietspad aan de zuidzijde van Eemsgolaan komt hiermee over dit deel te vervallen. Met het uit de voorrang halen van de fiets wordt bereikt dat de doorstroming verder wordt geoptimaliseerd. Deze situatie is vergelijkbaar met de oplossingsrichting zoals deze gekozen is voor bypasses in zuidoost.

In het kader van het project Westpoort wordt onderzocht hoe de fietsvoorzieningen op de Rodewolderdijk vormgegeven kunnen worden. Met aanleggen van de fietsvoorzieningen langs de Rodewolderdijk en de aanpassing van de situatie bij rotonde Johan van Zwedenlaan en op de Eemsgolaan enz. ontstaat er goede en veilige fietsstructuur in dit deel van de stad.

5 Uitvoering en planning

De Provincie Groningen verzorgt het ontwerp, de besteksvoorbereiding, de aanbestedingsprocedure en het toezicht tijdens de uitvoering. Eind 2006 is het definitieve ontwerp van de kluifrotonde gereed en vindt de aanbesteding plaats. Begin 2007 zal met de aanvang van het werk worden begonnen.

6 Financiering

De kosten van de kluifrotonde en aanpassing gemeentelijke rotonde op het punt Johan van Zwedenlaan / Zuiderweg, zijn door de provincie en in samenspraak met ons geraamd op een bedrag van € 1,6 mln. exclusief BTW. De voorziene dekking is als volgt:

Bijdrage Provincie Groningen	€ 476.639,--
Bijdrage uit gekapitaliseerd onderhoud VRI (Provincie en RWS)*	€ 252.422,--
Bijdrage Regiofonds Groningen – Assen 2030	€ 417.159,--
Bijdrage gemeente Groningen, Structureel Nieuw beleid 2002	€ 453.780,--
	----- +
Totaal	€1.600.000,--

* deze bijdrage bestaat uit de gekapitaliseerde onderhoudslasten van de provincie en rijk voor de verkeerslichten.

Raadsvoorstel - kluifrotonde Hoogkerk

Betrokken dienst(en)	: RO/EZ					
Naam voorstel	: Aanleg kluifrotonde en aanpassing bestaande rotonde Zuiderweg/v. Zwedenlaan te Hoogkerk					
Besluitvorming (orgaan + datum + nummer)	: Raad 20-12-2006 nr. **					
Incidenteel / Structureel	: Incidenteel					
Soort wijziging	: Investering					
Financiële begrotingswijziging	Lasten	Baten	Saldo	Dotatie - Reserve	Onttrekking + Reserve	Saldo
7.05 Verkeer en Vervoer	870.939	870.939	0			0
Totaal begrotingswijziging	870.939	870.939	0	0	0	0

7 Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage ad € 870.939,-- heeft in het gehele werk betrekking op de aanpassing van de bestaande gemeentelijke rotonde op het punt Johan van Zwedenlaan / Zuiderweg. De dekking hiervan kan gevonden worden in Structureel Nieuw Beleid 2002 Transferium Hoogkerk en de bijdrage uit het regiofonds. Omdat het werk door de provincie wordt uitgevoerd, wordt voorgesteld met de provincie een realiseringsovereenkomst aan te gaan ter uitvoering van de werkzaamheden. In de realiseringsovereenkomst dient onder meer de verplichting opgenomen te worden dat de Provincie meewerkt aan de verantwoording van de gemaakte kosten en opbrengsten conform de voorwaarden die gesteld worden door het regiofonds.

Tot slot:

Momenteel wordt onder leiding van de dienst RO/EZ, in nauwe samenspraak met onze partners, aan het definitieve voorstel en de definitieve raming voor het Transferium gewerkt. Voor dit plan zal aanspraak worden gedaan op middelen van de regiopartners en het regiofonds.

De planning is om voor de zomer van 2007 bij u te komen met een voorstel voor het Transferium zelf.

8 Voorstel

Op grond van bovenstaande stellen wij voor te besluiten:

- I. Een bedrag van € 870.939,-- beschikbaar te stellen in de projectkosten met als dekking Structureel Nieuw Beleid 2002 Transferium Hoogkerk en de Bijdrage Regiofonds Groningen – Assen 2030;
- II. De gemeentebegroting 2006 dienovereenkomstig te wijzigen.

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

COMMISSIE BEHEER EN VERKEER

griffier van de raadscommissie
martijn.kest@griffie.groningen.nl
tel 050-367 7726

VERGADERSTUK

vergaderdatum: 13 december 2006

onderwerp: Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

Inleiding

Groningen Fietsstad is tot ver over de landsgrenzen bekend. Regelmatig ontvangen wij geïnteresseerden uit het buitenland. Ook de Europese conferentie over mobiliteitsmanagement, die in mei in Groningen heeft plaatsgevonden, heeft bijgedragen aan internationale bekendheid van Groningen als fietsstad.

Iedere dag stappen vele Stadgers op de fiets want de fiets is het belangrijkste vervoermiddel in de stad. Bijna 60% van alle verplaatsingen worden in de stad met de fiets gedaan. Omdat er in de stad zoveel gefietst wordt zijn er veel speciale fietsvoorzieningen: fietspaden en fietsstroken, bewaakte fietsenstallingen, fietsbruggen en fietsvriendelijke verkeerslichten. De jarenlange inspanning van de gemeente om de fiets tot een aantrekkelijk vervoermiddel te maken hebben in 2002 geleid tot de toekenning van de fietsprijs van de Fietsersbond: Groningen Fietsstad!

Groningen heeft een lange traditie op het gebied van fietsbeleid. In de afgelopen decennia heeft het fietsbeleid van de gemeente zich geconcentreerd op de aanleg van fietsinfrastructuur. De realisering van fietspaden en fietsstroken stond daarbij centraal. De Fietsnota 2000 heeft een sterke impuls gegeven aan de uitvoering van fietsmaatregelen en heeft in belangrijke mate bijgedragen aan de toekenning van de fietsprijs van de Fietsersbond "Fietsstad 2002" aan Groningen.

In de periode 1989-2000 is ruim 10 miljoen euro geïnvesteerd in fietsvoorzieningen. Een overzicht hiervan is in de Fietsnota 2000 opgenomen. Voor de uitvoering van de fietsnota 2000 heeft de raad 6 miljoen euro extra beschikbaar gesteld, voor de periode 2006 - 2010.

Deze extra inspanning heeft geleid tot een groot aantal nieuwe fietsvoorzieningen. In de afgelopen periode zijn er 14 fietspaden aangelegd en 10 tegelfietspaden geasfalteerd. Daarnaast is er een fietstunnel (Antwerpentunnel) en een fietsbrug over het van Starckenborghkanaal (Walfridusbrug) aangelegd en is de Nieuwe Sint Jansstraat als fietsstraat uitgerust. Ook de fietsbewegwijzering is volledig vernieuwd. Een aantal fietsprojecten worden binnenkort in uitvoering genomen (hiervan is de financiering al geregeld). Er worden twee fietsbruggen aangelegd (Aduarderdiep en ACM-lokatie Friesestraatweg), er worden diverse fietspaden langs de A7 aangelegd en worden er in het kader van de Langman-maatregelen fietstunnels aangelegd onder de A7 (Euvelgunnetracé). Ook worden enkele fietspaden in het zuiden van de stad geasfalteerd (Olgerweg en Bremerweg).

Het fietsbeleid is beschreven in de Fietsnota 2000. Deze kadernotitie borduurt op dit beleid voort en omvat een uitvoeringsprogramma voor de jaren 2007 – 2008 en 2009 – 2010.

Een volledig overzicht van alle gerealiseerde maatregelen is opgenomen in bijlage 1. Bijlage 2 geeft een overzicht van de maatregelen die binnenkort in uitvoering worden genomen (of die binnenkort worden gerealiseerd).

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

Uitvoeringsprogramma 2006-2010

In de nieuwe collegeperiode willen we opnieuw investeren in de fiets. De fiets is een schoon, duurzaam en veilig vervoermiddel dat relatief weinig ruimte vraagt en bijdraagt aan de gezondheid van de Stadjes. Ook draagt de fiets bij aan een bereikbare (binnen)stad. Uw raad heeft in de meerjarenbegroting 2006-2010 6 miljoen euro beschikbaar gesteld voor fietsvoorzieningen.

Deze beleidsnotitie heeft als doel een overzicht te geven van de te nemen maatregelen in de periode 2006 – 2010. Voor de uitvoering van fietsmaatregelen kan een beroep worden gedaan op een aantal financieringsbronnen. Naast de 6 miljoen euro financiering vanuit nieuw beleid, kan een beroep worden gedaan op de BDU van de provincie Groningen. Ook Stadsbeheer levert een bijdrage in de vorm van financiering van kwaliteitsverbetering van bestaande tegelfietspaden. In totaal is er hiermee een bedrag van circa 11 miljoen euro beschikbaar voor de periode 2006-2010.

Alle maatregelen zullen gefaseerd worden uitgevoerd. Dit is onder andere afhankelijk van het moment waarop de middelen beschikbaar zijn. In deze nota geven we een overzicht van alle maatregelen die we in de komende periode willen uitvoeren. Bij het bepalen van de maatregelen hebben we gekozen voor de volgende onderdelen:

1. De nog niet uitgevoerde maatregelen uit de fietsnota 2000 (zie bijlage 3)

Dit gaat voor het grootste deel om kwaliteitsbevorderende maatregelen (aanleg nieuwe fietspaden en asfaltering van tegelfietspaden). Alle hoofdfietsverbindingen in de stad zijn hiermee geasfalteerd. Ook onderdeel van de fietsnota 2000 zijn de fietsbrug over de noordelijke ringweg (plataanbrug) en investeringen in stallingsmogelijkheden voor fietsen.

2. Nieuwe maatregelen

Sinds het verschijnen van de Fietsnota 2000 is er een aantal nieuwe fietswensen ontstaan, zoals de realisering van een fietsverbinding tussen Hoogezand en Groningen. Waar mogelijk willen we ook investeren in het fietsvriendelijker maken van verkeerslichten en in maatregelen die bijdragen aan het sociaal en verkeersveiliger maken van fietsroutes. We hebben deze betrokken bij het uitvoeringsprogramma.

3. Wensen vanuit de stad

We willen de Stadjes direct betrekken bij het opstellen van dit programma. Dit betekent dat wij naast fietsprojecten die in de Fietsnota 2000 zijn opgenomen, ook suggesties en voorstellen vanuit de Groninger samenleving willen opnemen in de fietsnota 2006-2010. We reserveren hiervoor vanuit de ruimte nieuw beleid twee keer 500 duizend euro (500.000 euro per periode van twee jaar).

Bij de uitvoering van de maatregelen sluiten we zoveel mogelijk aan bij bestaande programma's zoals het onderhoudsprogramma's van fietspaden en de revitalisering van bedrijventerreinen. Vanuit de middelen voor de fietsnota kunnen dan middelen beschikbaar worden gesteld om bepaalde ingrepen mogelijk te maken. Zo is de vervanging van tegelfietspaden door asfaltfietspaden duurder. Vanuit de fietsnota worden de extra kosten dan gedekt.

De in het masterplan "Revitalisering Winschoterdiep en Eemskanaal" opgenomen fietsvoorzieningen zijn betrokken bij de maatregelen van deze fietsnota.

Wanneer nieuwe bedrijventerreinen of woningbouwlocaties worden gerealiseerd dient de fietsinfrastructuur in principe te worden gedekt binnen de exploitatie van het betreffende project.

Zoals hiervoor is aangegeven, richten wij ons de komende jaren op het uitvoeren van de nog niet gerealiseerde maatregelen uit de Fietsnota 2000, nieuwe wensen en wensen vanuit de stad. We gaan hier nu op de verschillende onderdelen verder in.

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

1) De nog niet uitgevoerde maatregelen uit de fietsnota 2000

In de Fietsnota 2000 is een fietsnetwerk vastgesteld, waarbij onderscheid is gemaakt in hoofdfietsroutes en de secundaire structuur. Hierbij is nadrukkelijk de aansluiting met het regionale fietsnetwerk betrokken en is aandacht besteed aan verkeersveilige, autoluwe en recreatieve routes.

Voor de hoofdfietsstructuur zijn kwaliteitseisen ontwikkeld, waarbij elementen als vrijliggende fietspaden, verhardingssoort, verlichting, breedte en afstelling van verkeerslichten een belangrijke rol spelen.

In de fietsnota 2000 is vervolgens aangegeven op welke bestaande routes van de hoofdstructuur fietsvoorzieningen ontbreken of van onvoldoende kwaliteit zijn. Daarnaast bevatte de fietsnota 2000 een overzicht van ontbrekende schakels in het fietsnetwerk. Veelal gaat het om de aanleg van fietspaden en fietsbruggen.

Bij de prioriteitsstelling is rekening gehouden met het aantal fietsers en de verkeersveiligheid voor fietsers en bromfietsers.

We kiezen er nu voor af te maken waar we aan begonnen zijn en de resterende maatregelen uit te voeren. Daarbij sluiten we ook aan bij eerder door de Raad (bij de vaststelling van het jaarlijkse meerjarenprogramma verkeer en vervoer) gestelde prioriteiten.

De maatregelen zijn te verdelen in vier categorieën:

- Fietsbrug
- Nieuwe fietspaden
- Asfaltering van fietspaden
- Fietsenstalling

Een totaaloverzicht van deze maatregelen treft u aan in bijlage 3. De bijgevoegde kaartjes laten zien welke fietspaden nog niet geasfalteerd zijn en welke fietspaden nog aangelegd moeten worden om het fietsnetwerk te complementeren.

In principe zijn hiermee alle maatregelen uit de fietsnota tot en met 2010 uitgevoerd. In de fietsnota 2000 waren echter ook maatregelen opgenomen die in een ander kader gerealiseerd worden (zoals fietsvoorzieningen in het kader van (integrale) projecten als CIBOGA). Ook kunnen we soms geen maatregelen nemen omdat de we de benodigde grond niet in eigen bezit hebben (zoals bijvoorbeeld bij de Suikerunie). Bijlage 4 geeft hiervan een overzicht.

2) Nieuwe maatregelen

De volgende maatregelen zijn niet in de fietsnota 2000 opgenomen:

- Groningen – Hoogezand: aanleg van kortsluitende gedeelte tussen Noorderzanddijk en Duinkerkenstraat;
- Fietsvriendelijke verkeerslichten;
- Tegengaan van fietsendiefstal;
- Communicatie fietsmaatregelen.

Naast aanleg van nieuwe fietsvoorzieningen zijn ook een aantal andere onderdelen opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Het gaat om het fietsvriendelijk afstellen van verkeerslichten, het tegengaan van fietsendiefstal en communicatiemaatregelen.

fietsvriendelijk afstellen van verkeerslichten

Het fietsvriendelijk afstellen van verkeersregelinstallaties (verkeerslichten) levert een bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van bestaande fietsroutes. Naast fietsers profiteren ook voetgangers van dergelijke maatregelen. Er wordt een inventarisatie gemaakt van bestaande verkeerslichten die op eenvoudige wijze fietsvriendelijker kunnen worden afgesteld. De inventarisatie vormt de basis voor het overzicht van verkeerslichten die voetganger én fietsvriendelijker kunnen worden afgesteld.

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

Tegengaan van fietsendiefstal

Voor de binnenstad is, naast bereikbaarheid en goede winkelvoorzieningen, ook veiligheid een belangrijk aspect. Het terugdringen van fietsendiefstal is daarbij een belangrijk element. In de fietsnota is daarom een bijdrage opgenomen uit het veiligheidsbudget 2007 voor communicatie en voorlichting over maatregelen die gericht zijn op het tegengaan van fietsendiefstal.

Communicatie

Wij zijn niet gewend om voorlichting te geven en promotiecampagnes uit te voeren om het fietsgebruik te stimuleren. Toch wordt dit onderdeel van het fietsbeleid de laatste jaren steeds belangrijker. Enerzijds in het kader van de discussie over de luchtkwaliteit, anderzijds waar het gaat om het gezondheidsaspect. Ook maatregelen die bijdragen aan een veilige binnenstad verdienen de aandacht. Campagnes gericht op het terugdringen van fietsendiefstal vormen daarvan een onderdeel.

3) Wensen vanuit de stad

Zoals we ook in collegeprogramma hebben gemeld willen we burgers vroegtijdig betrekken bij de beleidsontwikkeling. We hebben Stadgers gevraagd welke investeringen in fietsvoorzieningen zij wenselijk vinden. De ideeën kunnen tot 1 december 2006 worden aangeleverd. Aangezien deze discussienota voor die datum is aangeleverd voor de behandeling in de commissie van 13 december, zijn de wensen van de stad nog niet verwerkt in dit voorstel. Een overzicht van alle wensen wordt nagestuurd, zodat u hierover de beschikking heeft op het moment dat de behandeling in de commissie plaatsvindt. We willen 2 keer 500 duizend euro reserveren voor de wensen van de Stadgers.

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

Uit te voeren maatregelen in 2007 en 2008

In de gemeentebegroting 2007 is de eerste drie miljoen voor de fiets beschikbaar gesteld vanuit nieuw beleid. Aangevuld met de overige bronnen is er in totaal 5.415.000 miljoen euro beschikbaar.

We willen hiervoor de volgende maatregelen uitvoeren.

Fietsbrug

Plataanbrug (Noordelijke Ringweg)

Fietspaden

fietspad Duinkerkenstraat (tussen Rouaanstraat en Antwerpenweg)

fietspaden Antwerpenweg (tussen Bornholmstraat en Duinkerkenstraat)

Kwaliteitsverbetering bestaande tegelfietspaden

2007

Kempkenspad

Maaslaan-Verlengde Hereweg

Veenweg (tussen Hoornseplas en Ter Borchlaan)

Asingastraat (tussen van Oldenbarneveldtlaan en Bedumerstraat)

2008

Friesestraatweg (tussen J. van Goyenstraat/Rubensstraat en spoorlijn)

Diamantlaan (tussen Hoendiep en Metaallaan)

Fietsparkeren

2007

De Papiermolen

binnenstad (in het kader van het project Stadsfietsen)

2008

binnenstad (in het kader van het project Stadsfietsen)

Communicatie

communicatie en promotie van fietsmaatregelen c.q. bijdragen aan andere projecten.

Fietsvriendelijke verkeerslichten

overzicht van bestaande verkeerslichten die fietsvriendelijker afgesteld kunnen worden.

Wensen uit de stad

nog nader in te vullen op basis van de aangeleverde ideeën van stadgers .

De keuze van maatregelen is gebaseerd op de in bijlage drie opgenomen (afweegbare) projecten. In bijlage 5 is een toelichting opgenomen van de in het uitvoeringsprogramma 2007/2008 opgenomen projecten.

Roderwolderdijk

De fietsstroken langs de Roderwolderdijk zijn niet opgenomen in de maatregelen (zie pagina 4) voor 2007 en 2008. Uw raad heeft echter een motie aangenomen die in de aanleg van fietsvoorzieningen langs deze route voorziet, gelet op de toename van het vrachtverkeer als gevolg van de aanleg van het bedrijventerrein Westpoort. Voor de Roderwolderdijk worden drie varianten uitgewerkt. Deze worden begin 2007 voorgelegd aan uw raad. De financiering van de aanleg van de fietsvoorziening Roderwolderdijk vormt onderdeel van de exploitatie van het bedrijventerrein Westpoort.

Uit te voeren maatregelen in 2009 en 2010

In de Fietsnota 2000 zijn een aantal fietsmaatregelen opgenomen die in de periode 2009-2010 voor realisering in aanmerking komen. De besluitvorming over deze projecten kan in de komende jaren plaatsvinden. Bijlage 3 omvat een totaal overzicht van afweegbare projecten. Onderstaand zijn de projecten opgenomen die in de jaren 2009 – 2010 voor uitvoering in aanmerking komen.

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

Nieuwe fietspaden

- a) fietspad tussen Aquamarijnstraat, Goudlaan en fietstunnel Friesestraatweg
- b) fietspad tussen Reitdiep en Iepenlaan (parallel aan Plataanlaan: Noordelijke Ringweg)
- c) fietspad tussen Plataanlaan en Reitdiep (parallel aan spoorlijn Groningen – Sauwerd)
- d) fietsroute Hoogezand – Groningen
- e) de Verbetering (tussen Zuiderweg en Peizerweg)
- f) fietspad Asingastraat (tussen Bedumerstraat en Bedumerweg)
- g) fietspad A7 (Piccardthof) tussen Laan Corpus den Hoorn en Bruilwering

De routes a tot en met d hebben prioriteit. Route a sluit aan op de nieuwe fietsbrug over het Reitdiep bij de noordelijke ringweg (Plataanbrug). Route b vormt daarvan het vervolg, zodat een nieuwe, directe fietsroute Gravenburg-De Held-Vinkhuizen-Zernike-Paddepoel-Korrewegwijk-UMCG ontstaat. In combinatie met de fietsbrug over het Aduarderdiep bij Leegkerk vormen de ontbrekende schakels a. en b. een cruciaal onderdeel van deze hoofd fietsroute.

Fietspad c. is een ontbrekende schakel tussen de nieuwe spoor/fietsbrug over het Van Starckenborghkanaal (Walfridusbrug) en de noordelijke wijken. Realisering van (onderdelen) van deze route maakt een directere verbinding tussen Winsum, Adorp en Sauwerd en de (binnen)stad mogelijk. Vooral voor forenzen- en scholierenverkeer is fietspad c. van groot belang.

Route d. is van belang om een directe verbinding tussen Hoogezand en Groningen te realiseren. Recent is tussen een Hoogezand (Meerwijk) en de Waterhuizerweg een fietspad aangelegd. Met de realisering van het ontbrekende gedeelte tussen de Noorderzanddijk en de Duinkerkenstraat ontstaat een snelle, directe fietsverbinding die voor forenzen en scholieren interessant is.

Fietspad e. maakt financieel onderdeel uit van de exploitatie van de noord-zuid route. Realisering van het fietspad Asingastraat (f) wordt gecombineerd met de verbeteringsmaatregelen op de Bedumerweg. Fietspad g kan vermoedelijk gefinancierd worden uit de Langman gelden (Zuidelijke ringweg).

Kwaliteitsverbetering fietspaden (asfaltering)

- a) Eikenlaan tussen (Iepenlaan/Spaanse Aakstraat en Dierenriemstraat): afhankelijk van planvorming en realisering tramlijn Hoofdstation-Zernike.
- b) Noordelijke Ringweg zz: tussen Iepenlaan en Bedumerweg/Poortstraat.
- c) tunnel onder Bedumerweg tussen Curacaostraat en fietspad Noordzeebrug.
- d) Fietstunnel Friesestraatweg tussen parallelweg Friesestraatweg (ACM-lokatie) en sportveld Vinkhuizen.
- e) Electronpad: kwaliteit is redelijk goed; een gedeelte heeft langsgroeven.
- f) Noordelijke Ringweg nz: tussen Van der Hoopstraat en Virulystraat: asfaltering van dit fietspad vormt onderdeel van de maatregelen in het kader van reconstructie knoop Bedumerweg / Plataanlaan/ Noordzeebrug).

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

Financiering

Het uitvoeringsprogramma 2009-2010 is indicatief. De middelen nieuw beleid voor dit programma komen beschikbaar in de begroting 2009. We stellen u nu voor om alleen de middelen voor het programma 2007 en 2008 beschikbaar te stellen. De middelen nieuw beleid zijn opgenomen in de begroting 2007. Voor het uitvoeringsprogramma 2007 en 2008 zijn de volgende kosten geraamd:

fietsbrug Plataanlaan:	€ 3.000.000
fietspad Duinkerkenstraat	€ 800.000
fietspaden Antwerpenweg	€ 300.000
asfaltering fietspad Kempkenspad	€ 50.000
asfaltering fietspad Maaslaan-Verl. Hereweg	€ 85.000
asfaltering fietspaden Veenweg (tussen Hoornseplas en Ter Borchlaan)	€ 50.000
asfaltering fietspaden Friesestraatweg (tussen J. van Goyenstraat/ Rubensstraat en spoorlijn)	€ 81.000
asfaltering fietspaden Asingastraat (tussen van Oldenbarneveltlaan en Bedumerstraat)	€ 40.000
asfaltering fietspaden Diamantlaan (tussen Hoendiep en Metaallaan)	€ 164.000
upgrading fietsenstalling "De Papiermolen":	€ 100.000
fietsparkeren binnenstad	€ 95.000
communicatie fietsmaatregelen	€ 50.000
fietsvriendelijke verkeerslichten	€ 100.000
wensen van Stadgers	€ 500.000
Totale investeringskosten:	€ 5.415.000

De dekking van deze kosten vindt plaats via de volgende bronnen:

- Nieuw beleid 2007*	3.385
- BDU	1.200
- EZ Terreinwinst	660
- SDC veiligheidsbudget 2007	50
- SDC budget 2006	95
- OCSW	25
Totaal	5.415

* Vanuit nieuw beleid is in de periode 2007-2008 33 miljoen euro beschikbaar. Uitvoering van de plataanbrug zal voor een deel in 2009-2010 plaatsvinden. Een deel van de dekking van de middelen vindt plaats met de middelen nieuw beleid 2009-2010.

In bijlage 7 is een indicatief financieel overzicht opgenomen van de in het uitvoeringsprogramma 2007/2008 opgenomen fietsvoorzieningen. Bij de afzonderlijke kredietaanvragen zal op projectniveau de exacte kostenraming worden gepresenteerd.

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

BIJLAGE 1: Inventarisatie fietsmaatregelen die in de afgelopen jaren zijn uitgevoerd, gebaseerd op de uitvoeringsprogramma's 2000 – 2002 en 2002 – 2004

Aanleg fietspaden en fietsstroken

Fietsstroken Hoendiep-de Poffert
Fietsstroken Borgsloot
Fietsstroken Kapteynlaan
Fietsstroken W.A. Scholtenstraat
Fietsstroken van Iddekingeweg
Fietsstroken Leegeweg (tussen Noodweg en De Held)
Fietsstroken Diamantlaan
Fietsstroken Metaallaan
Fietsstroken Gotenburgweg
Fietsstroken Koeriersterweg
Fietspad Prof. Uilkensweg
Fietspad Van Zweedenlaan
Fietspaden Piccardthof
Fietspad Koningslaagte
Fietspad UMCG (voorzieningsgebouw)
Fietspad Lijzijde-Noorddijkerweg
Fietspad Hoogeweg (tussen Uilkensweg en het Poortje)
Fietspad Amkemaheerd
Fietspad Emingaheerd
Fietspad Bornholmstraat
Fietspad Kardingermaar
Fietspad tussen Spakenpad en Oosterseweg
Fietspad Aquamarijnpad (tussen Gravenburg en Vinkhuizen)
Fietspad Van Aquinopad (Gravenburg)

Fietsstraat

Nieuwe Sint Jansstraat

Fietsbruggen

Fietsbrug Van Starckenborghkanaal (Walfridusbrug)

Fietstunnel

Antwerpenweg (Klein Martijn)

Asfaltering fietspaden

Fietspaden Pleiadenlaan
Fietspaden Laan Corpus den Hoorn
Fietspad Winschoterweg
Fietspad Paterswoldseweg
Fietspad Sprikkenburg
Fietspaden Petrus Campersingel
Fietspaden Verlengde Hereweg
Fietspad Vondellaan
Geert Teispad
Fietspad Midscheeps (Lewenborg)
Fietspaden Stationsweg en Emmasingel

Stallingsvoorzieningen

Fietsklemmen Schildersbuurt
"Buurtfietsenstallingen" (fietsklemmen) Celebesstraat, middengebied Oosterpoort, kop Indische buurt (1^e en 2^e Hunzestraat)
Stadsbalkon: 4150 plaatsen
Euroborg

Bewegwijzering

Aanleg nieuwe fietsbewegwijzering

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

BIJLAGE 2: overzicht van fietsmaatregelen zoals opgenomen in de Beleidsnota Fietsverkeer 2000, waarvan de financiering gedekt is en realisering op korte c.q. middellange termijn is voorzien

Fietsbruggen

Aduarderdiep (bij Leegkerk): gaat naar uitvoeringsfase (2007/2008). Financiering is gedekt.

ACM-lokatie (Reitdiep): uitvoering in 2007. Financiering is gedekt.

Berlagebrug (in aanleg: in combinatie met auto- en OV-ontsluiting). Financiering is gedekt.

Sontbrug (in combinatie met auto- en ov-ontsluiting). Financiering moet plaatsvinden in het kader van Eemskanalzone/Meerstad.

Fietspaden

Fietspad A7 (Piccardthof) tussen Laan Corpus den Hoorn en Bruilwering: maakt onderdeel uit van uitvoering Langman-maatregelen.

Fietspad tussen Driebondsweg en Olgerweg (parallel aan Euvelgunnetracé): onderdeel van Meerstad

Fietspaden parallel aan A7 (bypasses): Lubeckweg en Osloweg: worden aangelegd in het kader van Langman. Financiering is gedekt.

De Verbetering (tussen Zuiderweg en Peizerweg). Financiering is gedekt uit grondexploitatie Noord Zuid route.

Fietsstunnel

Olgerweg (aanleg door RWS in het kader van Langman). Financiering is gedekt.

Verlengde Bremenweg (onder Euvelgunnetracé: wordt aangelegd in het kader van Meerstad). Financiering is gedekt.

A7 ter hoogte van aansluiting Laan Corpus den Hoorn (Gasunie): wordt aangelegd in het kader van Langman. Financiering is gedekt.

Fietsstroken

Iepenlaan. Financiering is gedekt.

Asfaltering fietspaden

Fietspaden Van Ketwich Verschuurlaan: asfalteringsprogramma 2006

Fietspad Maaslaan (ten noorden van de Zuidelijke Ringweg) tussen Maaslaan en Hereweg: asfalteringsprogramma 2006

Fietspad Hoornsediep oostzijde (door Stadsbeheer zelf)

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

**BIJLAGE 3: overzicht van de fietsmaatregelen zoals die in de Beleidsnota Fietsverkeer 2000 zijn opgenomen, waaraan nog geen uitvoering is gegeven.
Dit zijn “afweegbare projecten” waarvan de besluitvorming in 2007 en 2008 kan plaatsvinden.**

Fietsbruggen

Plataanbrug (Noordelijke Ringweg)

Fietspaden

Fietspad tussen Reitdiep en Iepenlaan (parallel aan Plataanlaan: Noordelijke Ringweg)

Fietspad tussen Plataanlaan en Reitdiep (parallel aan spoorlijn Groningen-Sauwerd)

Fietspad tussen Aquamarijnstraat, Goudlaan en fietstunnel Friesestraatweg

Fietspad Asingastraat (tussen Bedumerstraat en Bedumerweg)

Fietspad Duinkerkenstraat

Fietspad Antwerpenweg

Asfaltering fietspaden

Friesestraatweg (tussen J. van Goyenstraat en spoorwegovergang)

Fietspad Veenweg tussen Hoonseplas (ingang) en Ter Borchlaan (toekomstige rotonde)

Fietspad tussen Maaslaan (incl. fietstunnel Zuidelijke Ringweg) en Verl. Hereweg (zuidzijde Zuidelijke Ringweg)

Fietspad Asingastraat (tussen Iepenlaan en Bedumerstraat)

Fietspad Eikenlaan (tussen Dierenriemstraat en Iepenlaan/Spaanse Aakstraat)

Fietspad Diamantlaan (tussen Hoendiep en Metaallaan)

Fietspad Kempkenspad (tussen Verl. Hereweg en Kempkensberg)

Fietsenstalling

openbare stalling:

De Papiermolen

Binnenstad

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

BIJLAGE 4: fietsvoorzieningen die onderdeel uitmaken van integrale projecten, of waarvan de realisering om meerdere redenen (financiën, grondeigendom, planhorizon) niet voor 2010 mogelijk is, zodat daarover in het kader van deze nota geen besluitvorming kan plaatsvinden.

- (recreatieve) fietsverbinding tussen fietsbrug Aduarderdiep en Kerkstraat (langs tochtsloot Kliefdiep)
- oost-west fietsroute CiBoGa (Boterdiep-Bloemsingel) en fietsvoorziening Bloemsingel-Oosterhamrikkade: onderdeel van CiBoGa-plannen
- fietsverbinding tussen noord zuid-route en Diamantlaan: onderdeel van ontwikkeling Westpark
- lage fietsbrug Oosterhavenbrug: onderdeel van tramverbinding Hoofdstation-Meerstad
- fietsvoorzieningen Boterdiep: onderdeel van tramverbinding Hoofdstation-binnenstad-Zernike
- fietsontsluiting Groningen-oost: o.a. aanleg fietspad Osloweg en fietsbrug Euvelgunnetracé/ knoop Oostelijke Ringweg
- fietsvoorziening en fietsbrug Oosterhamriktracé: onderdeel van reconstructie Oosterhamriktracé en nieuwe OV-as via Vinkenstraat (+ lage fietsbrug)
- lage fietsbrug over Eemskanaal tussen Driebondsweg en Ruischerwaard (in het verlengde van de Waardbrug over het Damsterdiep)
- fietstunnel Marwixkade en Hoornsediep WZ: onderdeel van ontwikkeling Stationsgebied Zuid
- fietspad langs toekomstige Noord Zuid route (tussen Friesestraatweg en rotonde Kliefdiep): onderdeel van aanleg van de Noord zuid route.
- fietsverbinding Buitenhof – Piccardthof: ter hoogte van Piccardthof over A7 (Zuidelijke Ringweg)
- fietsverbinding tussen Friesestraatweg en Diamantlaan: onderdeel van zuidelijke ontsluiting Vinkhuizen
- fietsverbinding Vinkhuizen – Stadspark: aanleg brug over Hoendiep, via vlocivelden Suikerunie, naar Peizerweg
- fietsverbinding Roderwolderdijk – Bernhardlaan - Zuiderweg (Hoogkerk), inclusief fietsbrug Koningsdiep. Van belang ivm ontsluiting van bedrijventerrein Westpoort.

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

BIJLAGE 5: toelichting bij het uitvoeringsprogramma 2007/2008

De volgende projecten komen in aanmerking voor uitvoering als onderdeel van het programma 2007/2008:

Aanleg van nieuwe fietspaden

Fietsbrug Plataanlaan (Noordelijke Ringweg)

Met de aanleg van deze fietsbrug gaat een lang gekoesterde wens in vervulling. Reeds bij de opening van de Noordelijke Ringweg in 1980 (?) is discussie gevoerd over het ontbreken van een verbinding voor de fiets. Met de aanleg van de fietsbrug over het Reitdiep wordt een ontbrekende schakel in de fietsverbinding tussen De Held, Gravenburg en Vinkhuizen en Zernike en Paddepoel opgelost. De aanleg van de fietsbrug past in de vervolmaking van het fijnmazige fietsroutenetwerk in Groningen en completeert de overbrugging van het Reitdiep: na aanleg van de fietsbrug bij de ACM-lokatie is dit de laatste in de schakel, zodat op iedere circa 2 km. het Reitdiep kan worden overgestoken. In de huidige situatie moet altijd via de Pleiadenbrug worden omgereden; voor het autoverkeer is wel een verbinding aanwezig in de vorm van de Plataanbrug in de Noordelijke Ringweg.

De aanleg van deze brug is ook opgenomen in het uitvoeringsprogramma 2005 – 2010 van de Nota Fietsverkeer 2000 en vormt onderdeel van de (ontbrekende schakel) hoofd fietsstructuur.

Als kostenindicatie is uitgegaan van een investering van ca. € 3,0 mln., hetzelfde bedrag waarvoor ook de ACM-fietsbrug wordt aangelegd. In dit bedrag is ook rekening gehouden met de kosten die gemoeid zijn met de grondverwerving en de projectkosten. Naar verwachting zullen dagelijks ca. 1.000 tot 2.000 fietsers van de brug gebruik maken.

fietspaden Duinkerkenstraat en Antwerpenweg

In het masterplan “Revitalisering Winschoterdiep en Eemskanaal” is de aanleg van fietspaden langs de Duinkerkenstraat en de Antwerpenweg opgenomen. De aanleg van aparte fietsvoorzieningen bevordert de verkeersveiligheid voor zowel automobilisten als fietsers. Het fietspad langs de Duinkerkenstraat sluit aan bij het aanwezige fietspad langs de Duinkerkenstraat vanaf de Rouaanstraat en de fietstunnel onder de spoorlijn bij Klein Martijn. Aanleg van de fietspaden op de Antwerpenweg sluit aan bij de recent gerealiseerde fietsvoorzieningen langs de Bornholmstraat.

In de toekomst wordt de Duinkerkenstraat doorgetrokken naar het Europapark, zodat de nieuwe fietspaden onderdeel uitmaken van een nieuwe fietsroute tussen de binnenstad, het Europapark, bedrijventerrein Zuidoost en de richting van Westerbroek en Hoogezand.

In de huidige situatie vormt de Duinkerkenstraat en de Antwerpenweg onderdeel van o.a. woon-school fietsroutes, tussen enerzijds Westerbroek en Hoogezand en anderzijds Harkstede, Slochteren en omgeving. Scheiding van zwaar vrachtverkeer en scholieren fietsverkeer komt de verkeersveiligheid ten goede.

De aanlegkosten van het fietspad langs de Duinkerkenstraat is geraamd op ca. € 0,8 mln en langs de Antwerpenweg op ca. € 0,3 mln.

fietspad A7 (Piccardthof) tussen Laan Corpus den Hoorn en Bruilwering

In het kader van de aanpak van de Zuidelijke Ringweg (Langman maatregelen) wordt een volledige aansluiting Laan Corpus den Hoorn/A7 aangelegd. In 2009 is de aansluiting gereed. Langs de A7 loopt tussen de Laan Corpus den Hoorn en Bruilwering (Piccardthof) een smal, van oorsprong recreatief fietspad.

In de afgelopen jaren is het gebruik van het fietspad sterk toegenomen, o.a. door de inwoners van de Buitenhof en werknemers van het bedrijventerrein Kranenburg. Het fietspad vervult nu een belangrijke functie voor woon-werk en woon-school verkeer en is inmiddels van verlichting voorzien.

Ook inwoners van de (toekomstige) woonwijk Ter Borch maken van het fietspad langs de A7 in toenemende mate gebruik.

Recent is het fietspad langs de Bruilwering opgeknapt, inclusief de brug over het omgelegde Eelderdiep. In combinatie met de nieuwe fietsbrug over het Peizerdiep bij Peizermade vormt het fietspad langs de A7 een belangrijke schakel in zowel de recreatieve- als utilitaire (woon-werk en woon-school) fietsverbindingen tussen het Westerkwartier en de stad (en omgekeerd).

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

Door Rijkswaterstaat wordt een gedeelte van het fietspad verbreed, binnen de grenzen van het werk. Het overige gedeelte, tussen de aansluiting van het werk en de Bruilwering is voor rekening van de gemeente. Voorgesteld wordt om het resterende gedeelte "op niveau" te brengen (verbreden van het bestaande smalle pad, nieuwe verharding) zodat fietsverkeer in twee richtingen mogelijk is en het fietspad kwalitatief zodanig is dat het een aantrekkelijke fietsroute vormt voor zowel forenzen als scholieren.

Onderzocht wordt of het mogelijk is dit project onder te brengen in het Langman-project.

Kwaliteitsverbetering fietsvoorzieningen

Asfaltering bestaande fietspaden

Kempkenspad

Het Kempkenspad vormt de verbinding tussen de Kempkensberg en de Verlengde Hereweg langs het Sterrebos. Dit tegelfietspad is opgenomen in het onderhoudsprogramma van Stadsbeheer voor 2008. Met de asfaltering van dit fietspad ontstaat een hoogwaardige en snelle fietsverbinding tussen Corpus den Hoorn/Grunobuurt en Martiniplaza en het gebied rond de Kempkensberg en het Europapark. Naar verwachting zal het gebruik van deze route toenemen als gevolg van de intensivering en de nieuwe ontwikkelingen rond de Kempkensberg en het nieuwe station Europapark. De meerkosten zijn geraamd op ca. € 50.000,=.

Fietspad tussen Maaslaan (incl. fietstunnel Zuidelijke Ringweg) en Verl. Hereweg (zuidzijde Zuidelijke Ringweg)

Asfaltering van dit fietspad, inclusief het fietspad in de fietstunnel bij de Maaslaan completeert de fietsroute tussen Corpus den Hoorn/Grunobuurt en het Europapark. Ook fietsers van en naar het openluchtzwembad "De Papiermolen" maken gebruik van dit fietspad. Uitvoering is opgenomen in het onderhoudsprogramma 2007. De meerkosten zijn geraamd op ca. € 85.000,=.

Fietspad Veenweg tussen Hoornseplas (ingang) en Ter Borchlaan (toekomstige rotonde)

In de fietsroute tussen Groningen en Eelde/Paterswolde ontbreekt een klein stukje geasfalteerd fietspad, namelijk tussen de aansluiting Hoornseplas en de Ter Borchlaan. De kruising (T-aansluiting) Paterswoldseweg/Ter Borchlaan zal worden gereconstrueerd tot een rotonde. Dit houdt verband met de toename van het verkeer als gevolg van de nieuwe woonwijk Ter Borch. Bij de aanleg van de rotonde kan de asfaltering van het ontbrekende stukje fietspad worden meegenomen. Realisering is voorzien in 2007. De meerkosten zijn geraamd op ca. € 47.000,=.

Fietspad Asingastraat (tussen van Oldenbarneveltlaan en Bedumerstraat)

Dit tegelfietspad is sluit aan bij de geasfalteerde fietspaden langs de Eikenlaan (tot de Iepenlaan) en de fietsstroken langs de Sumatrallaan. Uitvoering van de asfaltering van beide fietspaden past in het onderhoudsprogramma voor 2007. De meerkosten zijn geraamd op ca. € 40.000,=.

Friesestraatweg (tussen J. van Goyenstraat en spoorwegovergang)

Het gedeelte van de Friesestraatweg tussen de spoorwegovergang en de Jan van Goyenstraat (stadinwaarts) en Rubensstraat (staduitwaarts) is nog niet geasfalteerd. In het programma van Stadsbeheer is zijn beide fietspaden opgenomen voor het onderhoudsprogramma 2009. De meerkosten zijn geraamd op ca. € 81.000,=.

Diamantlaan (tussen Hoendiep en Metaallaan)

Langs voornoemd gedeelte van de Diamantlaan ligt een tegelfietspad. Veel scholieren maken van deze route gebruik. Asfaltering van de fietspaden langs dit gedeelte van de Diamantlaan is opgenomen in het programma 2008. De meerkosten zijn geraamd op ca. € 164.000,=.

fietsvriendelijke verkeerslichten

Het fietsvriendelijke afstellen van verkeersregelinstanties (verkeerslichten) levert een bijdrage aan comfortverbetering van bestaande fietsroutes. Naast fietsers profiteren ook voetgangers van dergelijke

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

maatregelen. Er zal een inventarisatie gemaakt worden van bestaande verkeerslichten die op eenvoudige wijze fietsvriendelijker kunnen worden afgesteld. Vaak kunnen dergelijke (software matige) maatregelen gecombineerd worden met het vervangingsprogramma van huidige verkeersregelinstallaties. Bij nieuwe installaties (bijvoorbeeld Sportlaan/Laan Corpus den Hoorn of verbindingkanaalzone) worden de nieuwste technieken toegepast die ook voor de fietser en voetganger gunstig uitwerken.

De inventarisatie vormt de basis voor het overzicht van verkeerslichten die voetganger én fietsvriendelijker kunnen worden afgesteld. Voor de jaren 2007 en 2008 wordt een budget gereserveerd van € 100.000,=; voor de jaren 2009 en 2010 ieder jaar € 100.000,=.

fietsparkeermaatregelen

fietsenstalling De Papiermolen

De huidige fietsenstalling bij het openluchtbad "De Papiermolen" dateert uit 1955. De huidige fietsklemmen (betonklemmen) voldoen volstrekt niet meer aan de huidige vraag en zijn niet afgestemd op het huidige fietsenpark. Daarnaast is het nauwelijks mogelijk om de fiets onbewaakt te kunnen stallen. De huidige fietsenstalling is volledig gereserveerd voor bewaakte stallen. Van deze mogelijkheid wordt beperkt gebruik gemaakt.

De zwembadbezoekers die hun fiets onbewaakt willen stallen doen dit nabij de ingang van het zwembad, vaak de nooduitgang blokkerend.

Om aan deze gevaarlijke situatie een eind te maken en om te voorzien in de vraag naar goede openbare stallingsmogelijkheden, wordt in overleg met OCSW en bewaakte rijwielstallingen een plan gemaakt om de stallingsmogelijkheden, bewaakt en onbewaakt te verbeteren. Het ligt in de bedoeling om de nieuwe fietsenstalling bij de start van het nieuwe zwemseizoen in april 2007, te openen.

De kosten zijn geraamd op € 100.000,= (schatting). In de Meerjareninvesterings- en onderhoudsplanning 2007 van de dienst OCSW (WSR) is een bedrag van € 25.000,= opgenomen.

fietsparkeren binnenstad

Voor het fietsparkeren in de binnenstad is een apart programma ontwikkeld onder de titel "Stadsfietsen". Zowel voor de korte als lange termijn zijn maatregelen in ontwikkeling om een oplossing te vinden voor het groeiend aantal geparkeerde fietsen in de Groninger binnenstad.

Voor 2007 en 2008 is een budget geraamd van € 95.000,= per jaar (SDC veiligheidsbudget).

fietsendiefstal

In 2005 is de binnenstad van Groningen uitgeroepen tot "de beste binnenstad van Nederland". Naast bereikbaarheid en goede winkelveorzieningen is ook een optimale veiligheid een belangrijk aspect. Het bevorderen van veiligheidsgevoelens in de binnenstad het verbeteren van de leefbaarheid en het terugdringen van fietsendiefstal zijn daarbij belangrijke elementen. In het uitvoeringsprogramma is een bijdrage opgenomen uit het veiligheidsbudget 2007 voor communicatie en voorlichting mbt maatregelen die gericht zijn op het tegengaan van fietsendiefstal. Ook is een bedrag opgenomen als investeringsbijdrage in de upgradage van de fietsenstalling bij De Papiermolen.

Communicatie

Aan communicatie rond de ingebruikname van nieuwe fietsvoorzieningen wordt nauwelijks aandacht besteed. Het is noodzakelijk om Stadgers te attenderen op nieuwe fietsverbindingen, zoals een nieuwe fietsbrug of de aanleg van een kortsluitende fietsverbinding. Ook is het noodzakelijk om het fietsgebruik te stimuleren, o.a. in relatie tot gezondheidscampagnes (meer bewegen etc.). Hierbij kan worden aangesloten bij het gemeentelijk gezondheidsbeleid, zoals verwoord in "Gezonder zorgen II".

Ook bijdragen aan andere projecten, zoals een veilige schoolomgeving, minderhedenbeleid, het tegengaan van fietsendiefstal, het stimuleren van het gebruik van bewaakte rijwielstallingen of het stallen van de fiets in de binnenstad op de juiste plaats, kunnen voor een bijdrage in aanmerking komen.

Voor de jaren 2007 en 2008 is een budget van € 50.000,= gereserveerd.

Wensen van de Stadgers

Voor het honoreren van wensen van de Stadgers is voor de jaren 2007 – 2008 een bedrag opgenomen van 500.000 euro.

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

BIJLAGE 6: toelichting bij het uitvoeringsprogramma 2009 – 2010

Aanleg van fietspaden

a) fietspad tussen Aquamarijnstraat, Goudlaan en fietstunnel Friesestraatweg

Deze fietsvoorziening vormt binnen de verbinding tussen de noordwestelijke stadswijken (De Held, Gravenburg, Vinkhuizen) en Zernike, Reitdiep, Paddepoel en Selwerd een ontbrekende schakel. Door de aanleg van een kortsluitend stukje fietspad tussen de Aquamarijnstraat en de fietspaden bij de fietstunnel bij de knoop Friesestraatweg/Noordelijke Ringweg/Westelijke Ringweg (N355/N370) ontstaat in combinatie met de nieuwe fietsbrug een directe fietsverbinding. Verder wordt aangesloten bij het fietspad vanaf Vinkhuizen naar De Held en Gravenburg (Aquamarijpad). In combinatie met de fietsbrug Aduarderdiep ontstaat een aantrekkelijke fietsverbinding voor studenten en werknemers van de RUG en Hanze Hogeschool, afkomstig uit o.a. Zuidhorn, Tolbert en Leek richting Zernike.

b) fietspad tussen Reitdiep en Iepenlaan (parallel aan Plataanlaan: Noordelijke Ringweg)

Dit fietspad vormt de verbinding tussen de nieuwe fietsbrug bij de noordelijke ringweg, Paddepoel en Selwerd. In eerste instantie is gedacht aan de aanleg van een volledig nieuw fietspad, parallel aan de noordelijke ringweg. In de praktijk is echter al een groot deel van de fietsroute beschikbaar in Paddepoel en Selwerd, door gebruik te maken van bestaande straten. Om een aantal routeverkortingen te realiseren dienen enkele ontbrekende schakels te worden aangelegd.

c) fietspad tussen Plataanlaan en Reitdiep (parallel aan spoorlijn Groningen-Sauwerd)

Deze fietsverbinding sluit aan op de recent gerealiseerde fietsverbinding over het Van Starckenborghkanaal (Walfridusbrug). De exacte situering van het vervolg van deze fietsverbinding, parallel aan de spoorlijn, vergt echter nader onderzoek.

d) fietsroute Hoogezand-Groningen

In het kader van het meerjarenuitvoeringsprogramma infrastructuur van de Regiovisie Groningen Assen is een uitvoeringsprogramma voor regionale fietsinfrastructuur opgesteld. In dit programma wordt prioriteit gegeven aan de aanleg van fietsroutes gericht op forenzenplaatsen rond de stad Groningen. Als eerste project legt de provincie de "superfietsroute" Zuidhorn-Groningen vv langs de Friesestraatweg in de komende jaren aan. Als tweede prioriteit vormt de relatie Hoogezand-Groningen een kansrijke verbinding. Recent is een belangrijk deel van deze route gerealiseerd, tussen Meerwijck en de Waterhuizerweg. In Groningen kan aansluiting worden gevonden bij de te realiseren fietspaden langs de Duinkerkenstraat, Antwerpenweg en de bestaande fietsroute via de fietstunnel Antwerpenweg (Klein Martijn) naar Groningen-zuid. Vanaf de Waterhuizerweg in de gemeente Haren is de Noorderzanddijk langs het Winschoterdiep onderdeel van de fietsroute. Nabij de Vagron ontbreekt een verbinding met de Duinkerkenstraat. De route is opgenomen in het recreatieve uitvoeringsprogramma van de provincie Groningen en in het Landinrichtingsplan Haren-noord. Voor dit project dient ook een gezamenlijke financiering te worden gevonden.

e) Verbetering (tussen Zuiderweg en Peizerweg)

Dit fietspad vormt onderdeel van het toekomstig parkgebied "het verscholen bos" nabij de vloeivelden van de Suikerunie. Dit fietspad vormt onderdeel van de exploitatie Noordzuidroute en is financieel gedekt. Aanleg van dit pad is mogelijk wanneer er overeenstemming is met de grondeigenaar en de Suikerunie.

f) Fietspad Asingastraat (tussen Bedumerstraat en Bedumerweg)

Realisering van dit korte ontbrekende stukje fietspad vormt onderdeel van de reconstructie van het kruispunt Bedumerweg/Asingastraat (bereikbaarheidsroute Bedumerweg). Uitvoering van maatregelen op de Bedumerweg en het kruispunt Asingastraat/Bedumerweg vormt onderdeel van de maatregelen om de bereikbaarheidsroute Bedumerweg te verbeteren (kruising Bedumerweg/Asingastraat/ Sumatralaan).

g) Fietspad A7 (Piccardthof) tussen Laan Corpus den Hoorn en Bruiwering

In het kader van de Langmanmaatregelen (aansluiting Laan Corpus den Hoorn/A7) wordt een gedeelte van

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

dit bestaande fietspad verbeterd. Het aansluitende gedeelte tussen de “plangrens” en Bruilwering moet ook “op niveau” worden gebracht (verbreden van het bestaande smalle pad, nieuwe verharding) zodat fietsverkeer in twee richtingen mogelijk is. Financiering van deze “upgrading-maatregelen” vormen onderdeel van de Langman-maatregelen.

Kwaliteitsverbetering fietsvoorzieningen

Asfaltering bestaande fietspaden

a) Eikenlaan (tussen Dierenriemstraat en Iepenlaan/Spaanse Aakstraat)

De Eikenlaan vormt onderdeel van de hoofdfietsstructuur en is één van de laatste fietsroutes die nog niet zijn geasfalteerd. Dagelijks maken ruim 7.000 fietsers van deze route gebruik.

Asfaltering van deze route maakt de totale tangentiële fietsroute vanaf Vinkhuizen naar het Europapark compleet. Uitvoering van de asfalteringsmaatregelen zal plaatsvinden bij de aanleg van de tramlijn Hoofdstation-Zernike in 2010-2014. Vooruitlopend daarop zal het huidige fietspad opnieuw worden betegeld zodat er geen sprake is van kapitaalvernietiging. De uitvoering is gepland in 2007.

Onderstaand zijn de tegelfietspaden opgenomen, die na 2008 voor asfaltering in aanmerking komen.

b. Noordelijke Ringweg zz: tussen Iepenlaan en Bedumerweg/Poortstraat.

c. tunnel onder Bedumerweg tussen Curacaostraat en fietspad Noordzeebrug.

d. Fietstunnel Friesestraatweg tussen parallelweg Friesestraatweg (ACM-lokatie) en sportveld Vinkhuizen.

e. Electronpad: kwaliteit is redelijk goed; een gedeelte heeft langsgroeven.

f. Noordelijke Ringweg nz: tussen Van der Hoopstraat en Virulystraat: asfaltering van dit fietspad vormt onderdeel van de maatregelen in het kader van reconstructie knoop Bedumerweg/Plataanlaan/Noordzeebrug).

Wensen van de Stadgers

Voor het honoreren van wensen van de Stadgers is voor de jaren 2009– 2010 een bedrag opgenomen van 500.000 euro.

Raadsvoorstel - Kadernotitie Fietsnota 2006-2010

BIJLAGE 7: indicatief financieel overzicht uitvoeringsprogramma fietsvoorzieningen 2007/2008

	Totale Kosten	Nieuw Beleid	BDU	EZ terreinwinst	SDC Veiligheid 2007	SDC Budget 2006	OCSW	jaar uit- voering
Fietsbrug Plataanlaan	3.000	1.800	1.200					
Fietspad Duinkerkenstraat	800	320		480				2008
Fietspad Antwerpenweg	300	120		180				2008
Asfaltering Kempkenspad	50	50						2007
Asfaltering Maaslaan-Verl. Hereweg	85	85						2007
Asfaltering Veenweg	50	50						2007
Asfaltering Friesestraatweg	81	81						2007
Asfaltering Asingestraat	40	40						2008
Asfaltering Diamantlaan	164	164						2007
Upgrading fietsparkeren Papiermolen	100	50			25		25	2008
Fietsparkeren binnenstad	95					95		2007
Communicatie en promotie	50	25			25			2007 2008
Fietsvriendelijke verkeerslichten	100	100						2007 2008
Wensen Stadlers	500	500						2007 2008
Totaal	5.415	3.385	1.200	660	50	95	25	

Raadsvoorstel - Fietsbrug Aduarderdiep nabij Leegkerk

COMMISSIE BEHEER EN VERKEER

griffier van de raadscommissie
martijn.kest@griffie.groningen.nl
tel 050-367 7726

VERGADERSTUK

vergaderdatum: 13 december 2006

onderwerp: Fietsbrug Aduarderdiep nabij Leegkerk

Aan de Raad,

1. Inleiding

In de fietsnota uit 2001 staat de wens geformuleerd om drie nieuwe fietsbruggen te realiseren:

- Fietsbrug Reitdiep ter hoogte van ACM;
- Fietsbrug Reitdiep ter hoogte van de Noordelijke Ringweg;
- Fietsbrug Aduarderdiep, Leegkerk, fietsroute Zuidhorn - Groningen.

In 2005 en 2006 is in samenhang met de bouwlocatie ACM gewerkt aan de planvorming voor de fietsbrug ACM-locatie. Begin 2007 komt naar verwachting dit project ter besluitvorming in de raad. De overige twee bruggen stonden, om reden van gebrek aan financiële middelen, de afgelopen jaren als PM op het programma.

Begin 2006 is duidelijk geworden dat de regio fors wil bijdragen aan de fietsbrug Aduarderdiep nabij Leegkerk. Met succes is naar de overige financiering gezocht. Deze nota markeert de formele start van dit project.

2. Grondslag fietsbrug Aduarderdiep Leegkerk

Fietsnota

In juli 2001 heeft u de beleidsnota fietsverkeer 2000 met bijbehorend uitvoeringsplan vastgesteld. Daarin staat de fietsbrug over het Aduarderdiep ter hoogte van Leegkerk (locatie zie bijlage) als één van de maatregelen opgenomen. De fietsbrug draagt bij aan het ontwikkelen van een (recreatieve) fietsroute Zuidhorn - Den Horn - Leegkerk naar de stad. Naast de utilitaire functie zorgt deze fietsbrug dat het buitengebied nog aantrekkelijker wordt om te recreëren.

Landinrichtingsplan Leegkerk

In het kader van het project PURE wordt gewerkt aan een landinrichtingsplan Leegkerk. In dit project komt regelmatig de wens van een fietsverbinding over het Aduarderdiep naar voren. Deze brug is dan ook opgenomen in het landinrichtingsplan.

Nota 'De fiets in de regio'

In het eind 2005 gepubliceerde plan 'De fiets in de regio' van de regio Groningen - Assen is de fietsbrug Aduarderdiep opgenomen als onderdeel van de verbinding Zuidhorn - Groningen via Den Horn. Het staat aangegeven als hard plan waarvan de haalbaarheids- en realiteitswaarde hoog is. Hiermee geeft de regio aan bij te willen dragen aan de uitvoering van de fietsbrug over het Aduarderdiep. In februari 2006 is dui-

Raadsvoorstel - Fietsbrug Aduarderdiep nabij Leegkerk

delijk geworden dat het regiofonds € 900.000 beschikbaar stelt zodat de uitvoering van deze wens daadwerkelijk in beeld komt.

3. Provincie bouwt de brug

Wij hebben met de provincie afgesproken dat zij de planvorming, voorbereiding, aanbesteding en uitvoering verzorgen. Hiervoor wordt een realisatieovereenkomst met de provincie gesloten.

De provincie heeft ruime ervaring met het bouwen van fietsbruggen in het buitengebied. Bovendien impliceert dit dat de provincie bovenop haar aandeel van € 100.000 in de investering de overheadkosten op zich neemt. Deze kosten drukken op de exploitatie van de provincie. De komende periode en de eerste helft van 2007 wordt het ontwerp gemaakt en het project voorbereid. De start van de uitvoering van dit project staat voor het 3de kwartaal van 2007 gepland.

De provincie neemt het leeuwendeel van de werkzaamheden op zich maar wij zijn, onder andere omdat de brug na oplevering van de gemeente wordt, nauw betrokken bij de planvorming. Dit gaat om keuzes in het ontwerp en materialen, de communicatie met omwonenden, het maken van afspraken over het beheer, onderhoud en de bediening van de brug e.d. Wij brengen het investeringsbedrag bij elkaar.

4. Financiën

Om de realisatieovereenkomst met de provincie te sluiten is duidelijkheid nodig over de financiële dekking. Daarom vragen wij u in deze nota een raadskrediet ter beschikking te stellen van € 1,95 mln.

De kosten voor de brug en de toeleidende fietspaden zijn geraamd op € 1,7 mln. Daarbij is uitgegaan van een sobere, beweegbare en bij het open landschap passende brug die voldoet aan de nautische eisen die gelden voor het Aduarderdiep. De fietspaden zijn voorzien van een eenvoudige verharding en de brug is voorzien van camerabewaking en afstandsbediening. Rekening houdend met de plankosten van de dienst ROEZ, de afdracht aan de BCF-egaliseringsreserve en enig risicoreserve, gaan we er vanuit dat de totale investering € 1,95 mln. bedraagt.

Over de financiële dekking van het project is met onze partners het volgende afgesproken:

Provincie Groningen	€ 100.000
Gemeente Zuidhorn	€ 125.000
Regiofonds Groningen – Assen	€ 900.000
Gemeente Groningen (Beheer- en inrichtingsplan Westrand, raad 28-06-06)	€ 200.000
Gemeente Groningen (OZB fiets 2002 - 2006)	€ 200.000
Gemeente Groningen (gemeentelijk aandeel BDU 2007)	€ 425.000
Totaal	€ 1.950.000

5. Vervolgprocedure

De komende periode wordt het ontwerp verder uitgewerkt, vindt de engineering en de inspraak plaats en worden de planologische procedures doorlopen. Dit gebeurt in nauwe samenspraak met de dienst ROEZ. Ook wordt voor de bediening in combinatie met de andere (toekomstige) bruggen een voorstel gemaakt. Dit heeft naar verwachting consequenties voor o.a. de personeelscapaciteit in de bediening en daarmee een toename van de structurele bedieningskosten.

Voorafgaand aan de aanbestedingsprocedure wordt het definitieve ontwerp met toelichting en een gedetailleerde kostenraming aan u ter kennis gebracht. Naar verwachting is dit vlak voor de zomervakantie van 2007.

6. Voorstel

Wij stellen voor:

- I. Een krediet voor de fietsbrug Aduarderdiep nabij Leegkerk ter beschikking te stellen van € 1.950.000 met als dekking de aangegeven middelen in de financiële paragraaf;
- II. De gemeentebegroting 2006 dienovereenkomstig te wijzigen;

Raadsvoorstel - Fietsbrug Aduarderdiep nabij Leegkerk

III. Het college te verzoeken een realiseringsovereenkomst te sluiten met de provincie Groningen waarin tevens de financiering, de verantwoording van de uitgaven en de afspraken m.b.t. beheer, waaronder de brugbediening, worden geregeld.

Bijlage: locatie fietsbrug Aduarderdiep nabij Leegkerk

Raadsvoorstel - Voortgangsrapportage ecologisch beheer bij Stadsbeheer 2006

COMMISSIE BEHEER EN VERKEER

griffier van de raadscommissie
martijn.kest@griffie.groningen.nl
tel 050-367 7726

VERGADERSTUK

vergaderdatum: 13 december 2006

onderwerp: Voortgangsrapportage ecologisch beheer bij Stadsbeheer 2006

Aan de raad,

Inleiding

Voor u ligt een beschrijving van de voortgang van het ecologisch beheer door onze gemeente. Dit ecologisch beheer vindt zijn oorsprong in de beleidsnota 'De Levende Stad' en is belangrijk thema in ons collegeprogramma 2006-2010 "Samen, Sterk en Duurzaam".

Belangrijk onderdeel van de voorliggende voortgangsbeschrijving is de vastgestelde Stedelijke Ecologische Structuur (SES). Deze ecologische structuur geeft aan welke gebieden ecologisch waardevol zijn, welke ecologische verbindingen er zijn en welke knelpunten zich voordoen. Deze SES kaart wordt elke twee jaar geactualiseerd en door uw Raad vastgesteld. Een groot deel van het ecologisch groen is in beheer bij de vakdirectie Stadsbeheer

Doelstellingen

Concrete doelstellingen op het gebied van ecologie staan vermeld in het milieubeleidsplan 2006. Hierin zijn de volgende 'beheer gerelateerde' doelstellingen genoemd:

1. het vaststellen van vijf ecologische beheerplannen.

Ondertekening directeur(en)

Paraaf	Da-tum	Paraaf	Da-tum	Paraaf	Da-tum
--------	--------	--------	--------	--------	--------

Voorstel voor agendering (directiesecretaris) conform discussie

B en W besluit	Paraaf	Datum	Besluit	Datum	Nummer
gemeentesecretaris	Paraaf	Datum			
☐ conform ☐ discussie		Datum			
burgemeester	Paraaf	Datum			
wethouder(s)	Paraaf	Datum			
Raadsvoorstel	Datum	Num-mer			

Afgehandeld en naar archief

Paraaf Datum

Classificatier.

Raadsvoorstel - Voortgangsrapportage ecologisch beheer bij Stadsbeheer 2006

Vervolg besluitnota

2. het uitbreiden en/of verbeteren van het ecologisch beheer tot in totaal 485 hectare (=57%) van de stedelijke ecologische structuur.
 3. uitwerken van het doelsoortenbeleid voor de stedelijke ecologische structuur.
- Ad 1. Deze doelstelling was gebaseerd op het principe dat voor elk SES gebied een ecologisch beheerplan noodzakelijk zou zijn. Inmiddels is (mede) door het doelsoortenbeleid duidelijk geworden dat het verstandiger is om voor bepaalde samenhangende onderdelen (deelgebieden) van de SES een ecologisch beheerplan te schrijven. Een dergelijk ecologisch beheerplan bevat meerdere SES gebieden. Er is inmiddels een ecologisch beheerplan voor het deelgebied Hondsrug Noord. Dit beheerplan bevat een zestal SES gebieden te weten; het Sterrebos, park Groenenstein, het Helperdiepje, het Papiermolengebied, de Zuiderbegraafplaats, de Helperzoom (het noordelijk gedeelte) en het Rabenhauptterrein. Het beheerplan is ter inzage gelegd.
- Ad 2. Op dit moment wordt circa 462 hectare openbaar groen op een ecologische wijze onderhouden. Dit is ongeveer 55% van de totale SES. Van deze oppervlakte openbaar groen is circa 210 hectare in eigendom én beheer van derden, waarbij Natuurmonumenten het leeuwendeel (174 hectare) voor haar rekening neemt.
- Ad 3. Het doelsoortenbeleid wordt gefaseerd ter besluitvorming aan uw raad aangeboden. Afgelopen januari is het doelsoortenbeleid voor het deelgebied Zuid vastgesteld. Naar verwachting zal deelgebied West in november ter besluitvorming worden aangeboden. In het voorjaar van 2007 zal deelgebied Noord volgen.

Ecologisch beheer is vaak maatwerk

Om de poelen in het Roegebos op een zo zorgvuldig mogelijk wijze te schonen zal komend najaar een speciaal amfibievoertuig worden ingezet. Daarnaast zullen, in samenwerking met Landschapsbeheer Groningen, de poelen langs de Paddepoelsterweg worden geschoond.

Het ecologisch maaibeheer is verder geconcretiseerd. Tegenwoordig worden voor dit maaierwerk specialistische aannemers ingezet. Deze aannemers beschikken over een op ecologisch maaibeheer afgestemd machinepark. Daarnaast is ecologische kennis bij deze aannemers in ruime mate aanwezig. Er is onderscheid gemaakt in drie vormen van ecologisch maaibeheer.

1. Ecologische bermen die geschikt zijn om grootschalig (met grote machines) gemaaid te worden. Het gaat hierbij om bermen waarin weinig soorten planten staan maar wel een belangrijk verbindende functie hebben. Grootschalig beheer werkt kostenbesparend, maar tast de ecologisch waarden niet of nauwelijks aan. Voorbeelden hiervan zijn de kanaaltaluds langs het Reitdiep en het Noord Willemskanaal.
2. Daarnaast zijn er bermen en graslanden die juist kleinschaliger gemaaid worden. Hierdoor kan veel gericht op plantensoorten gestuurd worden. Een goed voorbeeld hiervan is het patroonbeheer zoals onder ander wordt toegepast aan de Vestdijkklaan en het Reitdiep (zie ook natuurbouwprojecten).
3. In 2007 zal een proef worden gestart met een nieuwe vorm van bermbeheer doormiddel van begrazing door schapen. Ook dit is een kleinschalige vorm van begrazing die een positieve invloed op de soortenrijkdom heeft.

Natuurbouwprojecten

Niet alleen de omvang van de Stedelijke Ecologische Structuur, SES, is van belang. Ook de ecologische kwaliteit van een bepaald gebied is van belang. Stadsbeheer heeft door een aantal natuurbouwprojecten de kwaliteit van een aantal SES gebieden substantieel verhoogd. De onderstaande natuurbouwprojecten zijn projecten die de SES versterken. Daarnaast is er een aantal (kleinere) projecten, die de natuur buiten de SES zullen verbeteren.

Intensivering beheer Sterrebos

Als gevolg van de gekozen variant voor de nieuwbouw van het IBG op de Kemkensberg is extra ecologische inzet noodzakelijk om de negatieve effecten op het aangrenzende bos zoveel mogelijk te compenseren.

Raadsvoorstel - Voortgangsrapportage ecologisch beheer bij Stadsbeheer 2006

Vervolg besluitnota

Het ecologisch beheerplan Hondsrug-Noord zal gedeeltelijk moeten worden herzien en uitgebreid met een pakket natuurontwikkelingmaatregelen in de omgeving en specifiek beheer ter bescherming van de oude bomen in het Sterrebos. De uitvoering daarvan zal op zeer korte termijn moeten starten om het gewenste effect te kunnen hebben. De kosten zullen voor een deel voor de gemeente zijn en binnen de planexploitatie gevonden moeten worden.

Omvormen Reitdiep "Hooilandjes"

Een aantal hooilandjes, gelegen ten oosten van het Reitdiep nabij het Zernikecomplex, zijn omgevormd. De hooilandjes zijn op verschillende wijzen ingericht. Van noord naar zuid zijn de volgende verschillen in de percelen te onderscheiden:

1. een akker waarin akkerkruiden zijn ingezaaid. Door jaarlijks de akkers te ploegen blijft de nu aangebrachte soortenrijkdom gecontinueerd.
2. een poel, waar bij de aanleg kruiden zijn ingezaaid en bovendien een aantal planten zijn aangeplant.
3. bij de overige percelen wordt "patronen"-beheer ingevoerd, dat de bloemenrijkdom moet vergroten en bovendien fraai oogt.

Vanwege de recreatieve functie van het fietspad langs deze hooilandjes zullen recreanten worden geïnformeerd door een nog te plaatsen infopaneel.

Aanplant oeverplanten langs Reitdiepoevers

Op verzoek én in samenwerking met bewoners worden in het najaar 2006 langs de oevers oeverplanten aangeplant om de afkalving van deze oever te verminderen. Het gaat hierbij om de oevers langs de nieuwe dijk ten westen van het Reitdiep bij de wijk Reitdiep.

Bermen & oevers Drielanden

Afgelopen voorjaar zijn er raadvragen gesteld over het onderhoud van de watergangen in de wijk Drielanden. Deze vragen hadden betrekking op het (te vroege) maaimoment van het riet. Vanwege het ontbreken van het doelsoortenbeleid voor dit gebied is afgesproken dat vooruitlopend op het doelsoortenbeleid voor deelgebied Noord, waar Drielanden ook deel van uit maakt, een pragmatisch ecologisch beheerplan gemaakt zal worden dat in het najaar aan de bewoners wordt gepresenteerd. Dit beheerplan zal bestaan uit een beheerkaart met maatregelpakket. In dit pakket staat welke werkzaamheden waar plaatsvinden. Inmiddels is dit beheerplan in concept gereed. Binnenkort zal dit beheerplan aan de bewoners gepresenteerd worden.

Naast deze beheerplan perikelen zijn samen met de bewoners, tijdens de actie Lentekriebels, eerste kruiden ingezaaid. In het najaar zijn nog meer bloemrijke kruiden ingezaaid.

Versterken ecologische waarde Vestdijklaan

Door verschillende ingrepen wordt de bloemenrijkdom en de ecologisch kwaliteit van de geluidswal de Wijert versterkt. Het gaat hierbij om kleinschalige grondbewerking met paard en ploeg, het aanplanten en inzaaien van bloeiende- en ecologisch waardevolle planten. Aansluitend op deze omvorming zal door (kleinschalig) patronenbeheer worden geprobeerd de ecologisch kwaliteit verder te vergroten.

Omvorming gazonberm Helperzoom

Dit natuurbouwproject wordt gefaseerd (één kilometer lengte en 7 meter breed) omgevormd tot een ecologisch waardevolle bloemrijke verbindingzone. In het voorjaar 2006 is het eerste deel van het gazon (500 meter) omgevormd. In het najaar 2006 of in het voorjaar 2007 zal het resterende deel worden omgevormd.

Omvorming bosplantsoen Hoornse Schans

Bij deze aanpassing aan het bijna 500 meter lange dijklichaam Hoornse Schans, nabij de Piccardthofplas, is het oppervlak ecologisch grasland uitgebreid. Daarnaast is op één van de taluds het sierplantsoen omgevormd tot een talud met bloemrijk grasland en besdragende inheemse struiken.

Raadsvoorstel - Voortgangsrapportage ecologisch beheer bij Stadsbeheer 2006

Vervolg besluitnota

Versterken ecologisch kwaliteit Boterdiepstrook

Door aanleg van een bospoel, het zaaien van een kruidenmengsel in het bestaande ecologische grasland en het grootschalig verwerken van snoeihout tot rillen afgelopen voorjaar is de ecologische kwaliteit verhoogd. Daarnaast zal in het najaar 2006 broedgelegenheid voor de ijsvogel in de vorm twee ijsvogelwanden worden gerealiseerd. Al deze maatregelen zijn aan de hand van het ecologisch beheerplan Boterdiepstrook genomen.

Vleermuiskastenproject

Op 17 locaties in de stad zijn in het totaal bijna 250 vleermuiskasten opgehangen, die vervolgens jaarlijks zullen worden gemonitord. Dit is een uniek project, omdat nergens in Nederland zoveel kasten in het stedelijk gebied zijn opgehangen.

Kleine projecten buiten de SES

In samenwerking met stichting 'Nationale Proeftuin' is een deel van het gazon aan de Rosensteinlaan voorsnog voor één jaar omgevormd tot een bloemenweide. Mogelijk krijgt deze actie in 2007 vervolg.

Nabij het kunstwerk 'Casco' in de wijk Zuid zijn in het najaar 2006 delen van het gazon omgevormd tot bloemenweide. Langs de Grutto en Zwaan zijn op verzoek van een aantal bewoners van de daar gelegen flats delen van het gazon omgevormd tot bloemenweide. Verder zal door een aangepast (kleinschalig) beheer de ecologisch waarde rond deze flats verder toenemen.

In het najaar van 2006 zijn op verzoek van bewoners twee floatlands (drijvende vloten) in het Helperdiep geplaatst. Verder zullen, in overleg met de gierzwaluwwerkgroep, op diverse plaatsen in de stad nestkasten worden opgehangen voor de bedreigde gierzwaluw.

Doelsoortenbeleid

Wij zijn op dit moment hard bezig om voor de gehele stad het doelsoortenbeleid te formuleren. Het doelsoortenbeleid is noodzakelijk om de ecologische beheerplannen van een goede doelstelling te voorzien. Het beleid geeft invulling aan de noodzakelijke concretisering van de SES. Op basis daarvan kunnen ecologisch beheerplannen worden geschreven, waarin beheermaatregelen worden uitgewerkt, die noodzakelijk zijn om de natuurlijke omgeving van de doelsoort te realiseren. Zo wordt ook voor derden duidelijk welke ecologische kwaliteit voor het beschreven gebied wordt nagestreefd en hoe de monitoring van het gevoerde beheer geregeld is.

In uw Raadvergadering van 17 januari 2006 zijn de algemene uitgangspunten van het doelsoortenbeleid evenals een uitwerking voor deelgebied Zuid vastgesteld. Dit najaar zal een uitwerking van het doelsoortenbeleid voor deelgebied West (inclusief het Stadspark) ter besluitvorming worden aangeboden. In het voorjaar van 2007 zal vervolgens deelgebied Noord volgen. Deelgebied Oost omvat vooral Meerstad. Doordat nog niet bekend is hoe dit Meerstad eruit gaat zien, wordt het formuleren van het doelsoortenbeleid voor deelgebied Oost uitgesteld tot het moment dat hierover meer duidelijk is.

Actualisatie kaart

De kaart van de Stedelijke Ecologische Structuur (SES) is een belangrijk instrument bij de realisering van het stadsecologisch beleid. De eerste versie van de kaart is door uw Raad geaccordeerd in 1994 bij de vaststelling van de Beleidsnota De Levende Stad. Daarna zijn er actualisering van de kaart geweest in 1999 en 2003. De aanpassingen van de kaart betreffen mutaties door realisering van ecologische gebieden en verbindingen, groeiend inzicht op basis van inventarisaties en onderzoek, maar ook andere 'autonome' processen als verwijderen van (groen)structuren, nieuwe aanleg en realisering van de bescherming met bestemmingsplannen.

De kaart kan gezien worden als randvoorwaardelijk voor de planvorming; de ecologische structuur heeft een beschermde status op basis van de door uw Raad vastgestelde kaart. Dit geeft in het ontwerp- en planproces vooral duidelijkheid. Er ligt een kwaliteit op het betreffende gebied (of de wens om die daar te realiseren), waarmee rekening gehouden moet worden. De noodzaak tot behoud van leefomgevingkwaliteit bij de verdichting van de bestaande stad, zoals die wordt nagestreefd in de structuurplandiscussie, het streven

Raadsvoorstel - Voortgangsrapportage ecologisch beheer bij Stadsbeheer 2006

Vervolg besluitnota

in dat kader naar een goed functionerende stadsecologie, maar in veel gevallen ook de uitvoering van de Flora- en Faunawet zijn daarvoor de inhoudelijke argumenten. In het Collegeprogramma is de realisering van de gehele SES-structuur als doel gesteld.

Vaak kunnen ecologische kwaliteiten juist ontwikkeld worden dankzij een uitgekiend ontwerp en inrichting van een plan. Door een vroegtijdige inbreng van de ecologische kansen in het planproces kan dan een grote kwalitatieve meerwaarde worden gerealiseerd. Wanneer op een locatie onderdelen van de SES voorkomen, betekent dat ook niet, dat er sprake is van een 'onaantastbare' situatie. Aanpassingen en compensatie zijn mogelijk via het planproces en deze kunnen dan bij een volgend actualisatie van de SES-kaart worden geïntegreerd. Daarom is het wel van belang, dat de SES ook in de bestemmingsplannen vastgelegd wordt, zodat de toekomstwaarde van die kwaliteit ook is verzekerd.

Gebleken is, dat de SES-kaart ook duidelijkheid geeft bij discussies en bezwaren rond de planvorming. Op basis van de kaart kan immers helder worden aangegeven, hoe er met de ecologie in het betreffende plan wordt omgegaan. Daarmee zijn ook al procedures voorkomen.

Ten opzichte van 2003 is deze kaart gewijzigd op de volgende onderdelen:

1. Bermen + slibdepot langs Aduarderdiep; ecologisch waardevol naar te ontwikkelen ecologisch gebied; stond foutief op de kaart;
2. Verbindingzone de Held 3 verplaatst, aangepast aan het nieuwe plan voor de Held 3;
3. Zernike; strook langs Paddepoelsterweg verwijderd, compensatie met het paddenbosje op het Zernike; oppervlakte blijft hetzelfde; groen tussen paddenbosje en Crematoriumlaan stond ten onrechte op de kaart;
4. Eelderbaan, het water wordt toegevoegd als ecologisch water;
5. Knelpunten (noord-zuid) A7 tussen Vrijheidsplein en Hoogkerk verwijderd, er zijn faunapassages aangelegd waardoor de knelpunten zijn opgelost;
6. A7 ter hoogte van het Stadspark; verbindingzone oost-west van de kaart verwijderd, vanwege Langmanmaatregelen geen groen meer aanwezig;
7. Peizerhove; toegevoegd als te ontwikkelen ecologisch gebied;
8. Park Selverd, sportveld Astrea stond ten onrechte op de SES kaart als ecologisch waardevol groen;
9. Klaas de Wit park (van Starckenborgh) toegevoegd als ecologisch waardevol groen;
10. Beneluxweg (ter hoogte van Beijum), groenstroken toegevoegd als ecologisch waardevol groen;
11. Beneluxweg, knelpunt tussen Lewenborg en Ulgersmaborg toegevoegd;
12. Groene long Beijum; toegevoegd als te ontwikkelen ecologisch gebied;
13. Zuidwending Beijum; toegevoegd als ecologische verbinding;
14. Le Roy gebied, zwembadlocatie van de SES kaart verwijderd;
15. Sportvelden Lewenborg, ten onrechte als ecologisch waardevol groen aangemerkt;
16. Pop Dijkemaweg verbindingzone verplaatst vanwege betere mogelijkheden langs Stadsweg;
17. Hooghoudstraat toegevoegd als verbindingzone, faunapassages aangelegd;
18. Winschoterdiep; gedeelte ecologisch groen van kaart verwijderd (van Simmerenlocatie);
19. Bremenweg, toegevoegd als te ontwikkelen ecologische verbinding;
20. Gideonweg; ecologische verbinding verplaatst naar het noorden vanwege betere mogelijkheden langs het water;
21. Helpermaar; ecologisch waardevol groen van de kaart verwijderd vanwege bouwontwikkelingen;
22. Hoornse diep; verbindingzone in noordelijke richting uitgebreid;
23. Bornholmstraat; te ontwikkelen ecologische verbindingzone veranderd in ecologische verbindingzone;
24. Sontweg; te ontwikkelen verbindingzone van de kaart verwijderd; geen noodzakelijke verbinding;
25. Julianaplein; gedeelte van het ecologisch waardevol groen van de kaart verwijderd vanwege Langmanmaatregelen.

Op grond van het bovenstaande stellen wij u voor te besluiten:

De geactualiseerde SES kaart vast te stellen.

Raadsvoorstel - Voortgangsrapportage ecologisch beheer bij Stadsbeheer 2006

Vervolg besluitnota

Burgemeester en wethouders van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

COMMISSIE BEHEER EN VERKEER

griffier van de raadscommissie
martijn.kest@griffie.groningen.nl
tel 050-367 7726

VERGADERSTUK

vergaderdatum: 13 december 2006

onderwerp: Ontwerp Milieuprogramma 2007

Aan de gemeenteraad,

Conform artikel 4.20 van de Wet milieubeheer leggen wij hierbij ter vaststelling aan u voor het Milieuprogramma 2007.

In dit Milieuprogramma staan de activiteiten, waarmee wij in 2007 invulling en/of uitvoering willen geven aan (de 40 acties uit) het Milieubeleidsplan 'Stadsleven Natuurlijk 2005-2008'.

1. De hoofdpunten

In het Collegeprogramma 2006-2010 staan ambitieuze voornemens voor milieu en duurzaamheid. Deze voornemens klinken door in diverse beleidsterreinen van de gemeente. Zo nemen wij in ons verkeers- en vervoersbeleid veel maatregelen om de milieubelasting (met name verkeerslawaaai en luchtverontreiniging) zoveel mogelijk te voorkomen. Hieronder valt het stimuleren van het fietsverkeer, het verbeteren van het openbaar vervoer, het instellen van 30-km zones en het verbeteren van de doorstroming van het autoverkeer. Het beleid om zuinig om te gaan met energie werkt mede door in ons ruimtelijke en economische beleid en uiteraard in het beleid voor de gemeentelijke gebouwen en installaties.

Het Milieuprogramma sluit hierop aan en bevat een samenhangend overzicht van ons totale milieu- en duurzaamheidsbeleid. In het Milieuprogramma 2007 staan ruim 100 activiteiten. De rode draad in dit programma bestaat uit activiteiten die bijdragen aan een duurzame ontwikkeling. Dit betekent, dat we in 2007 met name gaan inzetten op de volgende thema's en activiteiten:

- Duurzame stedelijke ontwikkeling. Opstellen van het programma 'Duurzame stedelijke ontwikkeling' en het opstellen van een 'Masterplan Groningen energieneutrale stad' in nauw overleg met de diverse organisaties en samenwerkingsverbanden op energiegebied in Groningen. Alsook het op touw zetten en/of uitvoeren van diverse projecten op het gebied van energiebesparing en het stimuleren van duurzame energie.
- De levende stad. Opstellen en uitvoeren van het *Groenstructuurplan* als het integrale kwaliteitskader voor het 'groen' in de stad en het opstellen van een nieuw *Waterplan* als het integrale kwaliteitskader voor het 'blauw' in de stad. Alsook het doen van een extra inzet om het ecologisch beheer verder te verbeteren en uit te breiden.
- Leefomgeving (met name geluid en lucht). Uitvoeren van een zorgvuldig verkeers- en ruimtelijk beleid (mede op basis van de nieuwe Verkeers en Milieu Kaart) om problemen met verkeerslawaaai en luchtverontreiniging zo veel mogelijk te voorkomen. Daarnaast het treffen

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

van maatregelen om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren (door middel van stil asfalt, extra geluidsschermen, stimuleren van schonere voertuigen e.d.).

- Bedrijven. Opstellen en uitvoeren van het programma 'Bedrijven en duurzaamheid', mede gericht op het stimuleren van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.
- Milieucommunicatie. Het uitvoeren van de projecten 'Samen werken aan een duurzame stad' en 'Groningen Fair Trade Town'.

2. Relatie met de begroting 2007 en overige budgetten

Voor de uitvoering van het jaarlijkse Milieuprogramma heeft uw raad eerder een structureel bedrag van € 156.000,= per jaar vastgesteld.

Conform de Gemeentebegroting 2007 is er in de periode 2006-2010 extra ruimte voor investeringen in duurzaamheid ten bedrage van € 500.000,= structureel. Voorstellen voor de concrete bestemming hiervan zullen worden uitgewerkt in het programma 'Duurzame stedelijke ontwikkeling' en het daarin opgenomen 'Masterplan Groningen energieneutrale stad' (zie Milieuprogramma 2007, thema 'Duurzame stedelijke ontwikkeling').

Verder is in de Gemeentebegroting 2007 een extra bedrag van € 2 mln. (incidenteel) uitgetrokken voor beheer en onderhoud openbare ruimte (BORG).

Voor de uitvoering van het Milieuprogramma 2007 zetten we verder nog enkele externe budgetten in. Zo is voor het Klimaatplan een subsidie beschikbaar van het ministerie van VROM van € 437.309 (voor de periode 2003 t/m 2007). Voor de uitvoering van de nieuwe taken op het gebied van externe veiligheid stelt de minister van VROM extra middelen beschikbaar, die worden verdeeld via de provincie. Uit dit budget heeft de gemeente Groningen 1,5 extra formatieplaats gekregen (waarvan 0,5 fte bij de Brandweer en 1 fte bij de Milieudienst). Na 2010 zullen deze extra rijksmiddelen worden verdeeld via het gemeentefonds.

Voor het thema Bodem is een apart budget beschikbaar van bijna € 7,7 mln. (voor de periode 2005 t/m 2009), waarvan het leeuwendeel is toegekend in het kader van het ISV-II. Voor de inzet van dit budget wordt verwezen naar ons Uitvoeringsprogramma bodem 2005-2009.

Als activiteiten onderdeel zijn van stedelijke plannen, programma's of projecten wordt ook de financiering in dat verband afgewogen en geregeld.

De reguliere personele inzet die nodig is om het Milieuprogramma uit te voeren, wordt bekostigd uit de begrotingen van de betrokken diensten.

Meer informatie over de (inzet van de beschikbare) financiën is te vinden in de begroting van het Milieuprogramma 2007 op blz. 26.

3. Schrappen ambitie om de afvalstoffenheffing weer op of onder het landelijk gemiddelde te brengen

In het Milieubeleidsplan 'Stadsleven Natuurlijk' is als ambitie opgenomen (i.c. actie 35): 'Het afvaltarief komt weer op of onder het landelijk gemiddelde'. Door de tariefdifferentiatie en het kwijscheldingsbeleid is deze ambitie echter niet haalbaar. Daarom stellen wij voor om deze ambitie i.c. actie te schrappen. Om de heffing zo laag mogelijk te houden, blijven wij uiteraard onverminderd werken aan een efficiënte inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval.

4. Herziening Milieubeleidsplan 'Stadsleven Natuurlijk 2005-2008'

Uw raad heeft in januari 2005 het Milieubeleidsplan 'Stadsleven Natuurlijk' vastgesteld voor vier jaar, i.c. voor de periode 2005 t/m 2008.

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Gezien de ambities op het vlak van duurzaamheid en milieukwaliteit in het Collegeprogramma 2006-2010 achten wij het wenselijk om het huidige Milieubeleidsplan al in 2007 te herzien. We zullen te zijner tijd een raadsvoorstel daartoe aan u voorleggen.

Wij stellen u voor te besluiten:

- het Milieuprogramma 2007 vast te stellen;
- actie 35 uit het Milieubeleidsplan i.c. *'Het afvaltarief komt weer op of onder het landelijk gemiddelde'* te schrappen;
- het Milieubeleidsplan 'Stadsleven Natuurlijk 2005-2008' reeds in 2007 te herzien.

Burgemeester en wethouders van Groningen,

De burgemeester,

De secretaris,

ONTWERP

STADSLEVEN NATUURLIJK

MILIEUPROGRAMMA

2007

Gemeente Groningen
Milieudienst
November 2006

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

INHOUD

Inleiding en samenvatting	6
Wijkmilieuplannen	8
Duurzame stedelijke ontwikkeling	9
De levende stad: ecologie, water en soorten	11
Bedrijven	14
Vergunningverlening	14
Handhaving	16
Externe veiligheid	19
Terreinwinst	20
Bodem	22
Lucht	25
Geluid	27
Afval én een schone stad	29
Milieucommunicatie	31
Financiën	34
PRIMAIR BETROKKEN DIENSTEN EN AFDELINGEN	35
GEBRUIKTE AFKORTINGEN	36

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Inleiding en samenvatting

Milieubeleidsplan, -programma en -jaarverslag

De cyclus van de milieubeleidsplanning bestaat uit een Milieubeleidsplan voor vier jaar, een jaarlijks Milieuprogramma en een Milieujaarverslag. In het Milieubeleidsplan 'Stadsleven Natuurlijk' staat het beleid voor de periode 2005 t/m 2008. Dit wordt in het jaarlijkse Milieuprogramma uitgewerkt in concrete activiteiten. In het Milieujaarverslag wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering en resultaten van het beleid.

De hoofdlijnen van het Milieuprogramma staan tevens in de Gemeentebegroting. In tegenstelling tot het Milieubeleidsplan zijn het Milieuprogramma en -jaarverslag wettelijk verplicht. Het jaarlijkse Milieuprogramma moet worden vastgesteld door de gemeenteraad (Wet milieubeheer, art. 4.20).

De acties

Het Milieubeleidsplan 'Stadsleven Natuurlijk' is opgebouwd rond 40 acties voor de periode 2005-2008. Voor een toelichting op deze acties wordt verwezen naar 'Stadsleven Natuurlijk'. Deze 40 acties vormen ook de ruggengraat van het Milieuprogramma 2007. In dit programma staan per actie de activiteiten die we in 2007 zullen uitvoeren. Waar mogelijk zijn deze gekwantificeerd.

'Samenvatting' ofwel de hoofdpunten

In het Collegeprogramma 2006-2010 staan ambitieuze voornemens voor milieu en duurzaamheid. Deze voornemens klinken door in diverse beleidsterreinen van de gemeente. Zo nemen wij in ons verkeers- en vervoersbeleid veel maatregelen om de milieubelasting (met name verkeerslawaaï en luchtverontreiniging) zoveel mogelijk te voorkomen. Denk bijvoorbeeld aan het stimuleren van het fietsverkeer, het verbeteren van het openbaar vervoer, het instellen van 30-km zones en het verbeteren van de doorstroming van het autoverkeer. Het beleid om zuinig om te gaan energie werkt mede door in ons ruimtelijke en economische en beleid en uiteraard in het beleid voor de gemeentelijke gebouwen en installaties.

Het Milieuprogramma sluit hierop aan en bevat een samenhangend overzicht van ons totale milieu- en duurzaamheidsbeleid. De rode draad in dit programma bestaat uit activiteiten die bijdragen aan een duurzame ontwikkeling. Dit betekent, dat we in 2007 met name gaan inzetten op de volgende thema's en activiteiten:

- **Duurzame stedelijke ontwikkeling.** Opstellen van het programma 'Duurzame stedelijke ontwikkeling' en het opstellen van een 'Masterplan Groningen energieneutrale stad' in nauw overleg met de diverse organisaties en samenwerkingsverbanden op energiegebied in Groningen. Alsook het op touw zetten en/of uitvoeren van diverse projecten op het gebied van energiebesparing en het stimuleren van duurzame energie.
- **De levende stad.** Opstellen en uitvoeren van het 'Groenstructuurplan' als het integrale kwaliteitskader voor het 'groen' in de stad en het opstellen van een nieuw 'Waterplan' als het integrale kwaliteitskader voor het 'blauw' in de stad. Alsook het doen van een extra inzet om het ecologisch beheer verder te verbeteren en uit te breiden.
- **Leefomgeving** (met name geluid en lucht). Uitvoeren van een zorgvuldig verkeers- en ruimtelijk beleid (mede op basis van de nieuwe Verkeers en Milieu Kaart) om problemen met verkeerslawaaï en luchtverontreiniging zo veel mogelijk te voorkomen. Daarnaast het treffen van maatregelen om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren (door middel van stil asfalt, extra geluidsschermen, stimuleren van schonere voertuigen e.d.).
- **Bedrijven.** Opstellen en uitvoeren van het programma 'Bedrijven en duurzaamheid', mede gericht op het stimuleren van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.
- **Milieucommunicatie.** Het uitvoeren van de projecten 'Samen werken aan een duurzame stad' en 'Groningen Fair Trade Town'.

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Financiën

Voor de uitvoering van het Milieuprogramma is jaarlijks een structureel budget beschikbaar van € 156.000,=.

Conform de Gemeentebegroting 2007 is er in de periode 2006-2010 extra ruimte voor investeringen in duurzaamheid ten bedrage van € 500.000,= structureel. Voorstellen voor de concrete bestemming hiervan zullen worden uitgewerkt in het programma 'Duurzame stedelijke ontwikkeling' en het daarin opgenomen 'Masterplan Groningen energieneutrale stad' (zie het thema 'Duurzame stedelijke ontwikkeling').

Verder is in de Gemeentebegroting 2007 een extra bedrag van € 2 mln. (incidenteel) uitgetrokken voor beheer en onderhoud openbare ruimte (BORG).

Overigens zijn er externe subsidies beschikbaar voor de uitvoering van ons Klimaatplan 2003-2007 en voor externe veiligheid (in de vorm van 1,5 formatieplaats voor de gemeente Groningen) en bijna € 7,7 mln. uit het ISV-II voor bodemonderzoek en –sanering.

De reguliere personele inzet, die nodig is om het Milieuprogramma uit te voeren, wordt bekostigd uit de begrotingen van de betrokken diensten.

De overige kosten (en baten) van maatregelen voor de leefomgeving en duurzaamheid worden afgewogen binnen de betrokken programma's en projecten.

Voor een overzicht van de beschikbare budgetten en de aanwending daarvan wordt verwezen naar de paragraaf Financiën op blz. 26.

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Wijkmilieuplannen	
<p>Voor alle 22 wijken is een wijkmilieuplan vastgesteld. Het komt nu aan op de uitvoering van de plannen. De bijbehorende voortgangsbewaking wordt meegenomen in het Milieujaarverslag. Overigens is de uitvoering van veel acties afhankelijk van de ruimtelijke en andere ontwikkelingen in de betrokken wijk. Voor de uitvoering van de wijkmilieuplannen is het dus zaak om steeds alert in te spelen op die ontwikkelingen. Veel acties hebben betrekking op het onderhoud en beheer in de wijken; de communicatie hierover wordt verzorgd door Stadsdeelcoördinatie en Stadsbeheer van de dienst ROEZ.</p> <p>In het najaar van 2006 is de evaluatie van het instrument wijkmilieuplannen voorgelegd aan de raad met de volgende conclusies. Het instrument zelf zal niet worden gecontinueerd. Er zullen dus geen nieuwe wijkmilieuplannen worden gemaakt. Het instrument heeft voldaan aan de doelstelling om de milieupgave van de stad in beeld te brengen, maar bleek minder geschikt om te fungeren als toetsingskader voor het stedelijk ontwikkelingsproces. De ervaringen met de wijkmilieuplannen worden meegenomen in het gebiedsgerichte milieubeleid en in het jaarlijkse stadsdeelprogramma.</p> <p>Bij de voorbereiding van wijkmilieuplannen is vanuit verschillende wijken aandacht gevraagd voor de verbetering van het binnenmilieu. In 2006 heeft de gemeente in nauw overleg met de woningbouwcoöperatie Nijestee onderzoek laten doen naar het binnenmilieu in de wijk Kostverloren. De uitwerking hiervan zal plaatsvinden in najaar 2006 en begin 2007.</p> <p>Een gezond binnenmilieu vraagt om aandacht voor bouwkundige aspecten maar vaak óók om ander (ventilatie)gedrag. De Hulpverleningsdienst voert diverse (meerjarige) projecten uit die primair op het gedrag zijn gericht. In 2007 zullen opnieuw verschillende wijken worden bezocht met de voorlichtingscampagne 'Lekker Fris'. Ook enkele andere projecten lopen door in 2007 (act. 2-1 t/m 2-5).</p> <p>In 2004 is het landelijke project 'Milieu in de Leefomgeving' (MILO) van start gegaan, waarin overheden ervaring willen opdoen met een 'nieuwe' manier van werken om de (milieu)kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren. Wij volgen de ontwikkelingen binnen MILO, die mogelijk van betekenis kunnen zijn voor de herstructurering van de Eemskanaal- of Reitdiepzone (act. 3-1).</p>	
Acties t/m 2008	Activiteiten in 2007
<ol style="list-style-type: none"> 1. Vaststellen en uitvoeren van wijkmilieuplannen 2. Uitvoeren maatregelen op het grensvlak van milieu en gezondheid 3. Streven naar beleidsvernieuwing in het kader van MILO 	<ol style="list-style-type: none"> 1-1. Uitvoeren van de acties afhankelijk van de ontwikkelingen. 2-1. Uitwerken onderzoek binnenmilieu in Kostverloren. 2-2. Verbeteren ventilatie in scholen. 2-3. Uitvoeren campagne 'Lekker Fris' om het ventilatiegedrag te verbeteren. 2-4. Uitvoeren project 'Opgelucht ademen' voor kinderen met astma. 3-1. Bijhouden van relevante ontwikkelingen.

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Duurzame stedelijke ontwikkeling

Duurzame stedelijke ontwikkeling

Duurzaamheid staat voor kwaliteit, oftewel een hoge toekomstwaarde. De basis hiervoor is een synergie tussen sociale, ecologische, ruimtelijke en economische ontwikkelingen. Om dit een structurele plaats te geven in plannen en projecten is een intensieve samenwerking nodig tussen de verschillende beleidsterreinen én met externe partijen die innovatief bezig zijn. Eén en ander zal worden uitgewerkt in een *'Programma duurzame stedelijke ontwikkeling'*. Hierin zal onder meer worden aangegeven hoe de kansen op synergie kunnen worden benut, hoe structureel invulling kan worden gegeven aan duurzaamheid op de verschillende schaalniveaus, hoe de financiële slagkracht bij de realisering van duurzaamheidsambities kan worden vergroot en hoe zichtbare resultaten kunnen worden geboekt. De voorbereiding van dit programma vergt meer tijd dan voorzien en heeft eind 2005/begin 2006 in het teken gestaan van het project 'Stad op Scherp'. Hiervoor zijn twee inzendingen verzorgd die als bouwstenen zullen dienen voor het programma. Dit zal o.a. voorzien in een masterclass gericht op een interactieve kennisontwikkeling binnen het gemeentelijk concern over het thema duurzaamheid. Deze masterclass zal begin 2007 starten. Maandelijks zal een activiteit worden georganiseerd (primair voor medewerkers van de gemeente) over duurzame stedelijke ontwikkeling. Denk hierbij aan workshops, lezingen, excursies of het uitbrengen van een brochure (act. 4-1 t/m 5-2). Het hier bedoelde programma heeft primair betrekking op de fysieke leefomgeving en zal een overkoepelend karakter hebben. Duurzaamheid speelt ook volop bij andere onderwerpen, zoals het klimaatbeleid (zie hierna), ecologie, water, geluid en lucht. Voor een verdere uitwerking van het begrip duurzaamheid wordt derhalve verwezen naar die onderwerpen of thema's.

Klimaatbeleid

In september 2003 heeft de minister van VROM een subsidie van € 437.309,= toegezegd voor de uitvoering van het Klimaatplan. Eén van de voorwaarden is, dat het plan binnen vier jaar na de subsidiebeschikking moet worden gerealiseerd. Dit betekent, dat de 25 verplichte (en onze 26 vrijwillige/aanvullende) taakstellingen voor september 2007 hun beslag moeten krijgen.

In het Collegeprogramma staat dat Groningen in 2025 energieneutraal moet zijn. Dit vergt een grote omschakeling waarvoor de medewerking en inzet van alle belangrijke actoren in de stad onontbeerlijk is. Vandaar dat er in 2007 een *'Masterplan Groningen energieneutrale stad'* zal worden opgesteld. De voorbereiding hiervan zal plaatsvinden in nauw overleg met de diverse organisaties en samenwerkingsverbanden op energiegebied in Groningen. Denk hierbij aan Energy Valley, de partners van het Akkoord van Groningen (zoals de RuG, Hanzehogeschool, Gasunie en de ICT sector), woningbouwcorporaties en energieleveranciers.

Als afronding van het huidige Klimaatplan en anticiperend op het nieuwe Masterplan zullen diverse projecten ter hand worden genomen in 2007 (act. 6-1 t/m 6-11). Verschillende projecten worden uitgevoerd onder de vlag van of met steun van het Energieconvenant (met als partners de gemeente en provincie Groningen, Gasunie en Nuon). Dit convenant is met een jaar verlengd tot voorjaar 2007. Dan vindt opnieuw overleg plaats over de toekomst.

Provinciale Staten hebben medio 2006 het POP-II vastgesteld als overbrugging naar de integrale herziening van het POP in 2007. Onze wens om reeds in het POP-II groen licht te krijgen voor windturbines op de Stainkoeln is niet gehonoreerd. De discussie hierover zal opnieuw aan de orde kunnen komen bij de voorbereiding van het nieuwe POP-III in 2007 (act. 6-12).

Afvalproject San Carlos (Nicaragua)

In 2004/2005 is o.a. een nieuwe stortplaats aangelegd en is de inzameling van afval verbeterd. De gemeente adviseert haar zustergemeente bij de voltooiing van dit project. De Milieudienst heeft hiervoor diverse keren eigen middelen beschikbaar gesteld. In 2007 stelt de Milieudienst € 10.000 beschikbaar voor de verdere uitvoering van het project (act. 8-1).

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Acties t/m 2008	Activiteiten in 2007
4. Integreeren duurzaamheidsaspecten in stedelijke projecten	4-1. Opstellen programma voor een duurzame stedelijke ontwikkeling. 4-2. Organiseren 'Masterclass duurzame stedelijke ontwikkeling' voor medewerkers gemeente. 4-3. Ondersteunen totstandkoming en uitvoering Plan van aanpak voor een duurzaam Meerstad, inclusief onderzoek naar EPL van 8,5.
5. Zorgvuldig gebruik maken van de ruimte	5-1. Bewaken milieukwaliteit leefomgeving op hoogbelaste woningbouwlocaties. 5-2. Beschikbaar stellen van informatie over de milieukwaliteit op deze locaties, o.a. op internet (zie ook act. 37-1).
6. Uitvoeren Klimaatplan	6-1. Afronden uitvoering Klimaatplan 2003-2007. 6-2. Opstellen van een 'Masterplan Groningen energieneutrale stad'. 6-3. Opstellen en uitvoeren energiebesparing-programma voor gemeentelijke gebouwen. 6-4. 'Waterzijdig inregelen' van alle 44 scholen, waarvan 10 in 2007. 6-5. Uitvoeren project 'Energiebesparing in 6.000 huishoudens met een laag inkomen'. 6-6. Voorbereiden duurzame wijk in Reitdiep IV. 6-7. Bevorderen toepassing warmtepompen in de Grunobuurt en op het Nelf-terrein. 6-8. Onderzoeken haalbaarheid warmtepompen in Eemskanaalzone. 6-9. Implementeren energievisie Meerstad in deelplan I en volgende deelplannen. 6-10. Stimuleren projecten gebruik restwarmte (zie Terreinwinst, act. 22-4 en 22-5). 6-11. Onderzoeken haalbaarheid biomassa-projecten in de stad. 6-12. Scheppen voorwaarden voor plaatsing windturbines op de Milieuboulevard.
7. Benutten mogelijkheden duurzaam bouwen	7-1. Afzetten van 100 regentonnen via het Informatiepunt duurzaam bouwen. 7-2. Toepassen dubo-maatregelen zoals vastgelegd in het Klimaatplan, het Waterplan en/of de Nationale Pakketten voor dubo.
8. Bevorderen duurzame projecten in San Carlos (Nicaragua)	8-1. Ondersteunen afvalproject in San Carlos.

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

De levende stad: ecologie, water en soorten

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Een duurzame stad is allereerst een 'groene' stad. Want een groene uitstraling is onontbeerlijk voor een prettig en gezond leefklimaat en daarmee voor het welbevinden van de huidige én toekomstige stadgers.

Conform het Collegeprogramma 2006-2010 willen wij de komende jaren krachtiger gaan inzetten op het beschermen en versterken van de natuurlijke leefomgeving (groen, water, ecologie, biodiversiteit). Het integrale kwaliteitskader voor dit beleid zal worden vastgelegd in het Groenstructuurplan. Dit plan gaat niet alleen over de ruimtelijk-technische aspecten van het 'groen' in de stad, maar ook over de sociale en gezondheidsaspecten hiervan. Het plan zal begin 2007 ter vaststelling worden voorgelegd aan de raad. In het plan zullen diverse projecten en maatregelen worden opgenomen om de kwaliteit van het stedelijke groen te beschermen en te verbeteren. In dit verband zullen we in 2007 onder meer een vijftal knelpunten ofwel ontbrekende schakels in de Stedelijke Ecologische Structuur (SES) gaan aanpakken en met nadere plannen komen voor de aanpak van het Stadspark (act. 9-1 t/m 10-1).

Ons reguliere overleg met de lokale natuur- en milieuoorganisaties en natuurbeheerders vindt plaats in het Bestuurlijk Overleg Stadsnatuur (BOS) onder voorzitterschap van de wethouder. Wij hechten veel waarde aan dit overleg en willen dit gebruiken om in een eerder stadium met de leden van het BOS te discussiëren over de planvorming en ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente.

In het Collegeprogramma is vastgelegd, dat in het groenbeheer meer rekening zal worden gehouden met ecologie. Het doel is om ecologisch beheer toe te gaan passen in alle gebieden van de stedelijke ecologische structuur. Om dit doel te halen, zullen we extra middelen c.q. capaciteit inzetten voor het verbeteren en uitbreiden van het ecologisch beheer. De concrete invulling hiervan zal worden meegenomen bij de nadere bestemming van het structurele budget van € 500.000,= voor investeringen in duurzaamheid.

Momenteel wordt ecologisch beheer toegepast op circa 460 hectare (= 55%) van de stedelijke ecologische structuur (SES). Er zijn inmiddels 4 ecologische beheerplannen vastgesteld. Streven voor 2007 is om er 10 te maken. In totaal moeten er zo'n 20-25 beheerplannen komen (act. 11-1 t/m 11-3).

In 2007 zullen de nieuwe Waterschapswet en de Wet gemeentelijke watertaken van kracht worden. In 2009 moet de Europese Kaderrichtlijn Water geïmplementeerd zijn. Wij zullen deze nieuwe wetgeving verwerken in een nieuw gemeentelijk Waterplan voor de periode 2008-2012. Hierin zal ons rioleringsplan worden opgenomen. Het nieuwe Waterplan zal een sterk programmatisch karakter krijgen en gericht zijn op de uitvoering van concrete projecten.

De gemeente wordt verantwoordelijk voor de ontwatering, dat wil zeggen voor de primaire opvang en/of afvoer van overtollig grond- en regenwater. Hiervoor zal in 2007 een gemeentelijk grondwaterbeleid worden ontwikkeld op basis van inventarisaties die in 2006 zijn uitgevoerd.

Door uitvoering van maatregelen uit het Waterstructuurplan Noorddijk zal de waterkwaliteit in Beijum en Lewenborg verbeteren. Het waterbeheer in de zuidelijke stadswijken zal worden verbeterd in samenwerking met de gemeente Haren. De inzet van flankerend beleid in de vorm van regentonnen, groene daken en voorlichting draagt bij aan het maatschappelijk draagvlak (act. 12-1 t/m 12-5).

Om de biodiversiteit te beschermen en/of te vergroten is niet alleen de oppervlakte maar vooral ook het beheer van de stedelijke ecologische structuur (SES) van belang. Hiervoor wordt het doelsoortenbeleid ontwikkeld. Dit geeft de voorwaarden aan die nodig zijn om de gewenste natuurdoeltypen te kunnen realiseren. Vervolgens zullen hierop de ecologische beheerplannen worden gebaseerd. Dit doelsoortenbeleid is al uitgewerkt voor stadsdeel Zuid. De rest van de SES volgt in de periode 2007/2008 (act. 13-1).

Acties t/m 2008	Activiteiten in 2007

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

<p>9. Behouden of vergroten van het areaal binnenstedelijk groen.</p>	<p>9-1. Uitvoeren projecten en maatregelen uit het Groenstructuurplan. 9-2. Aanpakken van 5 knelpunten in de stedelijke ecologische structuur.</p>
<p>10. Realiseren groen- en waterprojecten aan de stadsranden</p>	<p>10-1. Uitvoeren kleinschalige kwaliteitsmaatregelen rond Leegkerk/Dorkwerd.</p>
<p>11. Realiseren ecologisch beheer in alle gebieden van de ecologische structuur</p>	<p>11-1. Vaststellen van 10 ecologische beheerplannen. 11-2. Intensiveren voorlichting aan groenbeheerders en -eigenaren. 11-3. Uitbreiden en/of verbeteren van het ecologisch beheer binnen de stedelijke ecologische structuur.</p>
<p>12. Verbeteren wateropvang en -kwaliteit</p>	<p>12-1. Opstellen integraal Waterplan 2008-2012. 12-2. Ontwikkelen gemeentelijk beleid voor de opvang respectievelijk afvoer van overtollig grond- en regenwater. 12-3. Uitvoeren waterstructuurplan Noorddijk. 12-4. Uitvoeren waterstructuurplan Drentsche Aa. 12-5. Stimuleren afzet regentonnen (zie act. 7-1.), aanleg groene daken en het geven van voorlichting.</p>
<p>13. Vergroten biodiversiteit in de stad</p>	<p>13-1. Uitwerken van het doelsoortenbeleid voor de stedelijke ecologische structuur.</p>

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Bedrijven: vergunningverlening

Medio 2006 is de gemeente bevoegd gezag voor circa 2.900 bedrijven. Hiervan moeten krachtens de Wet milieubeheer ruim 400 beschikken over een milieuvergunning en kunnen de overige (circa 2.500) volstaan met een melding. Ons beleid is er op gericht, dat vergunningen en meldingen op orde zijn en dat de afwikkeling ervan efficiënt verloopt met beperkte administratieve lasten voor bedrijven. Om de milieuzorg bij bedrijven op peil te houden, actualiseren wij vergunningen die verouderd zijn. Uiteraard spelen we hierbij in op de nieuwe wetgeving die op stapel staat. We hebben begin 2006 interimbeleid vastgesteld waarin staat hoe we omgaan met bedrijven die nu nog vergunningplichtig zijn maar in 2007 onder de algemene regels komen te vallen. Bij de vergunningverlening wordt rekening gehouden met diverse aspecten zoals geluid, energie, veiligheid/gevaarlijke stoffen, bodem en lucht (act. 14-1).

Het kabinet wil door een modernisering en halvering van het aantal VROM-regelingen (van 400 tot 200) de administratieve lastendruk voor bedrijven met ruim 20% verminderen. Nog maar weinig bedrijven zullen vergunningplichtig blijven; het gros van de bedrijven zal namelijk onder de algemene (en vereenvoudigde) regels van een nieuwe Amvb komen te vallen. Tevens komt er een integrale 'omgevingsvergunning', waarin o.a. de milieu-, de bouw- en de gebruiksvergunning opgaan. Dit wordt geregeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Deze gaat uit van één loket voor de vergunningaanvraager, één overheidsbesluit en één bezwaar- en beroepprocedure. De afhandeling van de aanvraag wordt aan strikte termijnen gebonden. Om de vergunningverlening te vereenvoudigen, zal maximaal gebruik worden gemaakt van ICT-voorzieningen. De nieuwe Amvb wordt naar verwachting medio 2007 van kracht. De Wabo zal begin 2008 van kracht worden. Deze heeft vooral consequenties voor de interne procedures en werkwijze. Wij hebben hiervoor in juni 2006 het Visiedocument en het Projectplan vastgesteld. Er is een projectorganisatie ingesteld met diverse projectgroepen. Eind 2006 hebben we de consequenties voor de gemeente Groningen in beeld. De doorwerking kan dan plaatsvinden in 2007, zodat de gemeente per 1-1-08 klaar is voor de invoering van de Wabo.

Het bevorderen van duurzame bedrijvigheid gebeurt via twee sporen: het regulerende en het stimulerende spoor. Regulering vindt plaats via de bouwregelgeving (bij een bouwvergunning kunnen eisen worden gesteld aan energiebesparing) en via de milieuvergunning of melding op grond van de Wet milieubeheer (Wm). Op basis van de 'Verruimde Reikwijdte' (VR) uit de Wm kunnen namelijk eisen worden gesteld aan duurzaamheids- en preventieaspecten bij bedrijven, zoals energie- en waterbesparing of beperking van de automobilititeit. In ons 'Beleidsplan VR 2003-2007' is vastgelegd hoe wij dit instrument hanteren. Wij gaan dit plan uitwerken in een 'Programma bedrijven en duurzaamheid'. Dit programma omvat zowel het regulerende als stimulerende spoor. Denk hierbij bijv. aan het delen van kennis en/of het aanreiken van (subsidie)mogelijkheden om energie te besparen. Dit kan rechtstreeks via onze contacten met bedrijven, maar ook via de actie Terreinwinst (zie volgende paragraaf) of via een branchegerichte aanpak. We zullen hierbij tevens het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) betrekken, dat uitgaat van een verantwoord evenwicht tussen het sociale, ecologische en bedrijfseconomische belang (ofwel de drie P's van people, planet en profit). Samen met een nog nader te selecteren branche zal worden bekeken hoe aan MVO verder vorm en inhoud kan worden gegeven. Wij hebben samen met het Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking en de noordelijke Kamers van Koophandel een subsidieverzoek ingediend voor het stimuleren van MVO (act. 15-1 t/m 15-3).

In het kader van het gemeentebrede project Stad en Stadhuis werken wij aan diverse maatregelen om onze dienstverlening aan burgers en bedrijven te verbeteren. Dit sluit prima aan bij de komst van de nieuwe Amvb en de Wabo. De voorbereiding op deze nieuwe regelgeving grijpen we dan ook aan om onze dienstverlening aan bedrijven te optimaliseren. In 2006 zijn wij bij wijze van proef begonnen met het aanbieden van een digitaal formulier voor de vergunningaanvraag. In 2007 zal dit verder worden verbeterd (act. 16-1 t/m 16-3).

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Acties t/m 2008	Activiteiten in 2007
14. Bedrijven krijgen een passende vergunning	14-1. Actualiseren van vergunningen die ouder zijn dan 10 jaar dan wel 5 jaar als het een risicobedrijf betreft mits zinvol vanwege de milieu- en/of veiligheidsrisico's.
15. Verankeren van het aspect duurzaamheid bij bedrijven	15-1. Opstellen en uitvoeren van het 'Programma bedrijven en duurzaamheid'. 15-2. Verankeren van het Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) in nauw overleg met het bedrijfsleven. 15-3. Uitvoeren maatregelen bedrijfsinterne milieuzorg (BIM) binnen het gemeentelijk concern zoals duurzame inkoop, biologische catering en een energiescan bij gebouwen (zie act. 6-3).
16. Verbeteren van de dienstverlening aan bedrijven	16-1. Invoeren digitale formulieren voor aanvraag vergunning en het doen van een melding. 16-2. Implementeren nieuwe wetgeving in onze organisatie en werkwijze, mede om daarmee de dienstverlening aan bedrijven te optimaliseren. 16-3. Voeren van een integraal vooroverleg bij grote (bouw)projecten en afstemmen procedures en voorschriften.

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Bedrijven: handhaving

Wij zijn als gemeente verantwoordelijk voor de handhaving van de Wet milieubeheer, de Wet bodembescherming en de milieubepalingen in de Algemene Plaatselijke Verordening. Wij hebben ons beleid voor handhaving uitgewerkt in de nota 'Handhaven met beleid' (april 2005). Daarin staat hoe we handhaven, d.w.z. onze visie op handhaving, onze manier van toezicht en handhaven, de handhavingstappen (van preventief tot sancties) en de samenwerking met onze handhavingpartners. Wij vatten het begrip handhaving ruim op en verstaan hieronder elke handeling die gericht is op de naleving van rechtsregels door anderen. Hieronder valt dus ook het geven van informatie en voorlichting over wettelijke regels en voorschriften.

Sinds 2005 voldoet Groningen aan de criteria van een professionele handhavingorganisatie, conform de Wet handhavingstructuur. Dit traject loopt door in 2007 en wordt verbreed tot het bouw- en woningtoezicht. Jaarlijks bepalen wij op basis van een actuele omgevings- en risicoanalyse de handhavingsprioriteiten, waarbij afstemming plaatsvindt tussen de Milieudienst, RO/EZ en de HVD. De intensieve samenwerking tussen deze diensten zal nog worden versterkt door de komst van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), die een optimale coördinatie van de handhaving vereist. Ook is er een nauwe samenwerking met externe handhavinginstanties. Hiervoor is een Lokaal Handhaving Overleg ingesteld met jaarlijks een gemeenschappelijk programma. De samenwerking bestaat uit het vervullen van een oog-en-oor-functie voor elkaar, het samen uitvoeren van controles of het van elkaar overnemen van controles op bepaalde aspecten (act. 18-1 t/m 18-6).

In de nieuwe Amvb (zie Vergunningverlening) wordt uitgegaan van bedrijfsactiviteiten in plaats van branches of bedrijfscategorieën. Derhalve baseren wij ons toezicht op bedrijfsactiviteiten. We richten ons primair op activiteiten met risico's voor de externe veiligheid, potentiële milieuschade of kans op hinder én op activiteiten waar mogelijk (veel) winst is te halen op het punt van duurzaamheid. Hierbij is tevens de mate van naleving van belang. De controles worden zoveel mogelijk projectmatig uitgevoerd. Waar mogelijk worden meerdere activiteiten gecombineerd (act. 17-1 en 17-2).

Een vast onderdeel van het werk zijn de controles naar aanleiding van klachten over hinder door bedrijfsactiviteiten, de controles tijdens festiviteiten en evenementen alsook de controles van gemeentelijke instellingen.

Bedrijven moeten nieuwe activiteiten melden. Dit is vooral relevant voor bedrijven die zich nieuw vestigen. Deze worden door de gemeente bezocht en geïnformeerd over de algemene regels waar ze aan moeten voldoen, waarbij dan tevens (preventief) wordt getoetst of ze hieraan kunnen voldoen.

Acties t/m 2008	Activiteiten in 2007
17. Handhaven op basis van prioriteiten en rendement	17-1. Uitvoeren van milieucontroles bij minimaal 335 bedrijven in verband met risicovolle activiteiten (zie specificatie in de tabel). 17-2. Uitvoeren vervolg handhavingsproject 'Energiebesparing in 10 kantoorgebouwen'.
18. Meer integraal en gezamenlijk handhaven	18-1. Controle risicobedrijven door de Milieudienst (MD) en de Brandweer. 18-2. Controle vuurwerkbedrijven door de MD, Brandweer en politie. 18-3. Controle bedrijventerreinen op niet-gemelde bedrijven of activiteiten door de MD, ROEZ en de politie. 18-4. Controle van lozingen op het riool door de MD en de Waterschappen. 18-5. Ketentoezicht bouw- en slooafval, gronddepots en dierlijke vetten (met anderen). 18-6. Controle van horecabedrijven (met anderen).

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Specificatie controles in 2007			
	Soort controle	Toelichting	Aantal
			1
1.	Controle op verleende vergunningen in 2006	Controle van de bedrijven waar in 2006 een vergunning is verleend, om na te gaan of het bedrijf in werking is overeenkomstig de vergunning.	30
2.	Controle propaantanks op Bruilweering.	Controle van propaantanks bij particulieren (recreatiewoningen) op Bruilweering, mede naar aanleiding van de bevindingen in 2005.	30
3.	Controle van risicobedrijven	Controle van specifieke externe veiligheidsaspecten conform het Besluit externe veiligheid inrichtingen (BEVI).	24
4.	Controle BRZO	Controle van de specifieke aspecten van het Besluit risico's zware ongevallen (BRZO) bij de Aardolie Opslag Groningen, zelfstandig of samen met de brandweer, arbeidsinspectie en/of provincie.	1
5.	Controle milieuzorg-systeem bij grote bedrijven/instellingen	Controle op het milieumanagementsysteem (organisatie en beleid), beheer (werkwijze, deskundigheid) en (technische) milieuvorzieningen volgens een individueel opgesteld toezichtplan.	15
6.	Controle energieverbruik bij 10 grote bedrijven/instellingen	Controle op energieverbruik en mogelijkheden voor energiebesparing bij 10 grote bedrijven/instellingen. Monitoring van de afspraken bij de 10 bedrijven die reeds in 2006 zijn gecontroleerd.	10
7.	Controle in de horeca	Integrale controles in de horeca in samenwerking met andere diensten en instanties (dit is een voortzetting van het project in 2006).	60
8.	Controle afvalwater	Controle van bedrijven met een Wvo-vergunning voor lozing op de riolering, in samenwerking met de beide waterschappen.	15
9.	Controle bouw- en sloopwerkzaamheden	Controle op bouwplaatsen (met name afval, propaan) en bij sloopwerkzaamheden (met name asbest) samen met ROEZ.	15
10.	Controle inrichtingen van de gemeente	Controle van 'nieuwe' eigen inrichtingen en steekproefsgewijze controle van een aantal gemeentelijke inrichtingen ('vinger aan de pols').	20
11.	Controle n.a.v. klachten	Controles naar aanleiding van klachten (dit betreft met name geluidsoverlast en geuroverlast in de horeca): circa 200 per jaar.	p.m.
12.	Controle i.v.m. piketdienst en crisismanagement	Afhandeling van controles n.a.v. meldingen via de piketregeling binnen de gemeente en via de provinciale piketregeling in het kader van het crisismanagement in de provincie.	p.m.
13.	Controle van bedrijfs-terreinen en afval-containers	Controle van bedrijfsterreinen (gevelcontroles) voor de verificatie van bedrijfsgegevens en illegale bedrijfsactiviteiten. Hierbij vindt ook controle plaats op de afgifte van afval (containercontrole) (i.s.m. de politie).	50
14.	Controle bedrijven met slecht naleefgedrag	Selectie van 10 bedrijven met een minder dan gemiddeld naleefgedrag. Deze zullen vaker worden gecontroleerd i.s.m. andere instanties.	10
15.	Controles bij festiviteiten en evenementen	Toezicht bij festiviteiten en evenementen (met name geluidsniveaus en sluitingstijden) i.s.m. andere diensten en instanties.	p.m.
16.	Controle ketentoezicht	Controles in samenwerking met andere handhavinginstanties gericht op bouw- en sloopafval, gronddepots en dierlijke vetten (betreft 3 projecten).	30
17.	Controle opslag	Controle opslag van gasflessen bij bedrijven die niet via andere	

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

	gasflessen	controles worden bezocht.	p.m.
18.	Bedrijven met opslag meer dan 2.500 kg/ltr. aan gevaarlijke stoffen	Controle bedrijven met opslag > 2.500 kg of liter aan gevaarlijke stoffen. Deze moeten na inwerkingtreding van PGS-15 aan strengere regels voldoen. Inventarisatie en controles vinden plaats door de MD en HVD.	p.m.
19.	Gasunieproject	Uitvoeren van een deel van de pilot Gasunie II. In 2006 is een nieuwe handhavingsmethodiek opgezet. Deze wordt verbreed naar meer gemeenten. Coördineren en begeleiden van het project.	p.m.
20.	Brancheproject metaalbedrijven	Betreft doorloop van project uit programma 2006. Deze branche heeft te maken met veel nieuwe regelgeving en voor de meeste bedrijven vervalt de vergunningplicht. Na voorlichting van de branche volgt een inspectie.	25
		Raming van het aantal te controleren <u>bedrijven</u>	335 + p.m.

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Bedrijven: externe veiligheid (EV)	
<p>De productie en opslag alsmede het gebruik en transport (via weg, water, spoor of buisleiding) van gevaarlijke stoffen brengen risico's met zich mee voor de omgeving. Doel van het externe veiligheidsbeleid is om deze risico's zoveel mogelijk te verkleinen of te beheersen. Dit gebeurt door in eerste instantie de kans op een ongeval en in tweede instantie het schadelijke effect van een eventueel ongeval zo veel mogelijk te beperken.</p> <p>De gemeente is bevoegd gezag voor 24 risicobedrijven, waaronder 13 LPG-tankstations (stand medio 2006). Wij zien erop toe, dat deze voldoen aan het <i>'Besluit externe veiligheid inrichtingen'</i> (BEVI). Ook nemen we dit besluit in acht bij de voorbereiding van ruimtelijke plannen. In Groningen wordt overal voldaan aan de harde veiligheidsnorm uit het BEVI voor het zgn. plaatsgebonden risico (in de vorm van afstandscontouren rond risicolocaties waarbinnen beperkingen gelden). Daarnaast bevat het BEVI een verantwoordingsplicht voor het zgn. groepsrisico (= de kans dat in één keer een groep mensen dodelijk wordt getroffen door een ongeval met gevaarlijke stoffen). Voor de hoogte van het groepsrisico geldt geen harde norm maar een 'oriënterende waarde'. Het betrokken bevoegd gezag mag hiervan afwijken op grond van een eigen bestuurlijke afweging. Maar het moet wel nadrukkelijk verantwoording afleggen over de volgens hem toelaatbare hoogte van het groepsrisico. De regionale brandweer moet hierover advies uitbrengen. Wij hebben in 2006 in ons <i>'Interim beleid groepsrisico externe veiligheid'</i> vastgelegd hoe we hiermee omgaan. Ons uitgangspunt is, dat er door ruimtelijke ontwikkelingen geen toekomstige saneringssituaties mogen ontstaan. Een cruciaal aandachtspunt bij dit onderwerp is natuurlijk de communicatie met omwonenden.</p> <p>Tegelijk met het Interimbeleid hebben wij de zgn. Veiligheidstoets vastgesteld. Deze toets ofwel procedure moet waarborgen, dat het aspect externe veiligheid tijdig en adequaat wordt meegenomen bij de voorbereiding van ruimtelijke plannen.</p> <p>De provincie, gemeenten, regionale brandweer en regio's werken nauw samen bij de uitvoering van het nieuwe beleid voor externe veiligheid. Het betrokken samenwerkingsverband 'Samen sterk, samen veilig' heeft hiertoe het 'Uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2006-2010' vastgesteld. Voor dit programma stelt de minister van VROM extra middelen beschikbaar, die worden verdeeld via de provincie. Uit dit budget heeft de gemeente Groningen 1,5 extra formatieplaatsen gekregen (waarvan 0,5 fte bij de Brandweer en 1 fte bij de Milieudienst). Na 2010 zullen de extra rijksmiddelen worden verdeeld via het gemeentefonds.</p>	
Acties t/m 2008	Activiteiten in 2007
<p>19. Informatie vertrekken over de aanwezigheid van externe risico's</p> <p>20. Voorkómen van externe risico's</p>	<p>19-1. Aanleveren van actuele gegevens over risicobedrijven aan het landelijke register en de provinciale risicokaart.</p> <p>20-1. In acht nemen van het BEVI bij de vergunningverlening aan bedrijven.</p> <p>20-2. Toepassen van de 'Veiligheidstoets' bij de voorbereiding van ruimtelijke plannen.</p> <p>20-3. Vastleggen veiligheidszones in ruimtelijke plannen rond risicovolle activiteiten.</p> <p>20-4. Evalueren 'Interimbeleid voor groepsrisico' en nader uitwerken in een bestuurlijk afwegingskader.</p> <p>20-5. Leveren bijdrage aan het 'Uitvoeringsprogramma externe veiligheid 2006-2010'. Hierbij nadrukkelijk aandacht besteden aan het transport van gevaarlijke stoffen (met name via de weg en buisleidingen).</p>

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Bedrijven: Terreinvinst	
<p>Doel van Terreinvinst is om door een integrale aanpak de kwaliteit van bedrijventerreinen duurzaam te verbeteren. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de betrokken bedrijven(verenigingen). Bij Terreinvinst worden ook milieuaspecten meegenomen zoals energie, afval, water, bodem, verkeer & vervoer, efficiënt ruimtegebruik en milieu op bedrijfsniveau. Als uitvloeisel van het Collegeprogramma wordt hieraan nu toegevoegd 'het realiseren van groen op en rond bedrijventerreinen'. In 'Stadsleven Natuurlijk' is vastgelegd, dat uiterlijk in 2008 per cluster van bedrijventerreinen minimaal voor drie milieu- of duurzaamheidsaspecten aantoonbare milieuvinst moet zijn gerealiseerd. Het betreft hier de clusters Zuidoost, West en Noordoost.</p> <p>Mede op grond van een evaluatie van Terreinvinst in de jaren 2002-2005 is in het Collegeprogramma vastgelegd om het programma van Terreinvinst voort te zetten.</p> <p>Eind 2005 hebben wij besloten om parkmanagement in te voeren op het nieuwe terrein Eemspoort-Zuid en dit vervolgens uit te breiden tot het gehele bedrijventerrein Zuidoost. In november 2005 hebben wij hierover een samenwerkingsovereenkomst gesloten met de bedrijvenvereniging Zuidoost (VBZO) en de Kamer van Koophandel. Ook op het nieuwe terrein Westpoort willen we dit invoeren, waarbij bedrijven mogelijk verplicht worden hieraan deel te nemen. Parkmanagement behelst niet alleen een gezamenlijke aanpak op het gebied van bijv. beheer, onderhoud en inkoop, maar ook het stimuleren van duurzaamheid. Zo zal bijvoorbeeld aan bedrijven die zich nieuw vestigen worden gevraagd een vestigingsscan toe te passen om vooraf de mogelijkheden van een duurzame bedrijfsvoering (zoals energiebesparing) in beeld te brengen. De scan zal worden aangeboden op basis van het 'no cure, no pay' principe (act. 21-1 t/m 22-2).</p> <p>In 2005/2006 hebben wij Energievisies laten opstellen voor Westpoort en Zernike. Deze geven aan wat de mogelijkheden zijn van energiebesparing en het toepassen van duurzame energie. Op grond hiervan hebben wij als doel voor Westpoort vastgesteld om hier 5% duurzame energie te realiseren door het toepassen van warmtepompen en (een collectieve) warmte- en koudeopslag in de bodem. Bij nieuwbouw van bedrijfsgebouwen is het streven om 4-8% energiebesparing te realiseren. We kunnen dit niet voorschrijven, maar wel stimuleren door het mee te nemen in de 'vestigingsscan'. De energievisie zal worden 'vertaald' in een Programma van Eisen voor de besteksfase van Westpoort. De uitgifte van dit terrein start in 2008.</p> <p>Naar aanleiding van de energievisie voor Zernike is in 2006 onderzoek gedaan naar het benutten van de restwarmte van het datahotel in Zernike voor de verwarming van woningen. Het onderzoek is uitgevoerd samen met TCN/SIG en Nijestee. Dit zal in 2007 verder worden uitgewerkt.</p> <p>In 2005/2006 is onderzoek gedaan naar het benutten van de restwarmte van de Vagron door naburige bedrijven. Dit zal worden uitgewerkt in 2007 (act. 22-3 t/m 22-5).</p>	
Acties t/m 2008	Activiteiten in 2007
<p>21. Scheppen van voorwaarden voor activiteiten in het kader van Terreinvinst</p>	<p>21-1. Invoeren parkmanagement op nieuwe terreinen inclusief het aspect duurzaamheid, zoals het toepassen van een 'vestigingsscan' bij nieuwvestiging.</p> <p>21-2. Ondersteunen bedrijvenverenigingen bij het opzetten van activiteiten op het vlak van Terreinvinst.</p>

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

<p>22. Realiseren milieuwinst voor minstens drie aspecten per cluster van bedrijventerreinen</p>	<p><i>Algemeen:</i></p> <p>22-1. Organiseren voorlichting over invoering Europese richtlijn inzake energieprestatie bedrijfsgebouwen.</p> <p>22-2. Stimuleren collectieve inkoop op basis van duurzame criteria door bedrijvenverenigingen, zoals bijv. inkoop groene stroom.</p> <p><i>Cluster Zuidoost:</i></p> <p>22-3. Benutten restwarmte van de Vagron door naburige bedrijven.</p> <p><i>Cluster West:</i></p> <p>22-4. Uitwerken onderzoek gebruik restwarmte datahotel in Zernike voor woningen van Nijestee.</p> <p>22-5. Uitvoeren Energievisie Westpoort met als doel 4-8% energiebesparing bij nieuwbouw en het realiseren van minimaal 5% duurzame energie op het terrein.</p>
--	--

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Bodem

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

De Staatssecretaris van VROM heeft eind 2003 de Beleidsbrief bodem gepresenteerd met voorstellen om het bodembeleid te vernieuwen. Deze krijgen in 2007 hun beslag met de inwerkingtreding van het Besluit bodemkwaliteit en het Besluit kwaliteitsborging. We hebben zoveel mogelijk geanticipeerd op deze nieuwe regelgeving. Toch zal de implementatie ervan in 2007 nog veel tijd vergen. Dit geldt vooral het actualiseren van ons Bodembeheerplan/bodemkwaliteitskaart (vastgesteld door de raad in 2004). In het nieuwe Bodembeheerplan zullen we ons richten op een duurzaam en integraal bodembeheer. Om deze duurzaamheid te waarborgen, blijven we actief toezien op een juiste uitvoering van grondverzet en grondopslag (depots). Actief toezicht blijft ook van kracht op de bodemsaneringen.

De gemeente krijgt voor de periode 2005 t/m 2009 in totaal bijna € 7,7 mln. aan rijksmiddelen voor het voorbereiden en uitvoeren van bodemonderzoeken en –saneringen. Voor het leeuwendeel zijn dit ISV-bodemmiddelen, die bestemd zijn voor saneringen in het stedelijk gebied. De rest (€ 277.000) bestaat uit Wbb-middelen voor het landelijke gebied in onze gemeente. De gemeente kan de bodemmiddelen inzetten binnen het kader van de Wet bodembescherming (Wbb). De middelen zijn toegekend op basis van prestatieafspraken die de gemeente met de minister heeft gemaakt. De besteding ervan moet worden verantwoord op basis van deze afspraken (in termen van gesaneerd oppervlak en gesaneerde hoeveelheden grond en grondwater). Voor het realiseren van deze prestatieafspraken zijn we mede afhankelijk van de inspanning van derden. In ons Uitvoeringsprogramma bodem 2005-2009 hebben we de beschikbare rijksmiddelen voor bodem toegekend aan afzonderlijke projecten. Een deel van de rijksbijdrage gebruiken we voor het uitvoeren van grootschalig historisch en oriënterend bodemonderzoek. Hiermee krijgen we meer zicht op de locaties waar mogelijk een sanering aan de orde is.

In 2007 zal een groot aantal historische en oriënterende onderzoeken worden opgeleverd. Over de uitvoering hiervan communiceren we zorgvuldig met alle betrokkenen. Met de informatie uit deze onderzoeken kunnen we de risicosituaties in de gemeente vaststellen. Het uitvoeren van eventueel vervolgonderzoek op deze locaties is een verantwoordelijkheid van de veroorzaker, eigenaar en/of belanghebbende. We treden met hen in overleg over noodzakelijke vervolgstappen.

Doordat er steeds vaker wordt gekozen voor een functiegerichte sanering (waarbij een restverontreiniging achterblijft) neemt het aantal locaties waar nazorg nodig is, gaandeweg toe. In 2006 hebben wij een betere registratie ingevoerd voor deze (na)zorglocaties. Hierdoor zijn we in staat om afspraken over nazorg en met name de monitoring ervan nauwlettend te volgen.

Het waterschap Noorderzijlvest is opdrachtgever voor het reinigen van de voormalige persleiding Groningen-Delfzijl. De twee locaties in onze gemeente met een ernstige verontreiniging van water- en landbodem zijn in 2006 gesaneerd. De kosten van het reinigen van de persleiding worden thans (in september 2006) geraamd op € 12 mln.. Het rijk is bereid 50% bij te dragen tot een maximum van € 9 mln.. De gemeente Groningen draagt € 600.000 bij (voor onderzoek en reiniging). De waterschappen Noorderzijlvest en Hunze & Aa's en de provincie Groningen nemen de rest voor hun rekening. In september 2006 is de (proef)-reiniging in Delfzijl begonnen. De planning is, dat de gehele reiniging eind 2008 zal zijn afgerond.

Naar verwachting zullen er eind 2006 afspraken kunnen worden gemaakt met de minister van VROM over de afhandeling van de claim op de gemeente in verband met een ongerechtvaardigde verrijking op een vijftal voormalige bodemsaneringslocaties.

Wij leggen de resultaten van alle uitgevoerde en bij ons bekende bodemonderzoeken vast in ons bodeminformatiesysteem. Deze informatie wordt via het e-loket aan makelaars en particulieren beschikbaar gesteld. In 2007 zal worden bekeken of het aanbod van bodeminformatie verder kan worden uitgebreid en zo ja hoe. Denk hierbij met name aan het diepe grondwater.

Acties t/m 2008	Activiteiten in 2007

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

23. Scheppen van voorwaarden voor stedelijke ontwikkelingen	23.1. Uitvoeren 20 bodemonderzoeken. 23-2. Uitvoeren 20 saneringen om weg vrij te maken voor stedelijke ontwikkelingen.
24. Vaststellen en aanpakken van risicosituaties	24-1. Uitvoeren van 500 historische/oriënterende bodemonderzoeken. 24-2. Beoordelen van 50 externe onderzoeken. 24-3. Saneren van 2 risicolocaties.
25. Schoon houden wat schoon is	25-1. Actualiseren Bodembeheerplan/bodemkwaliteitskaart op basis van de nieuwe regelgeving. 25-2. Implementeren overige nieuwe regelgeving in onze organisatie en werkprocessen. 25-3. Saneren van 15 ondergrondse tanks bij particulieren. 25-4. Uitvoeren van 250 controles op 100 locaties in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit en de Wet bodembescherming.
26. Verbeteren kwaliteit bodemgegevens en informatieverstrekking	26-1. Invoeren van 1.000 rapporten in ons digitale bodeminformatiesysteem. 26-2. Afwickelen van vragen over 'bodem' via onze website e-loket.

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Lucht

De gemeente moet op grond van de Europese richtlijn resp. het Besluit luchtkwaliteit een drietal taken uitvoeren, te weten:

- a. het jaarlijks rapporteren over de luchtkwaliteit;
- b. het opstellen en uitvoeren van een Luchtkwaliteitsplan;
- c. het in acht nemen van de grenswaarden voor onder meer fijn stof (PM_{10}) en stikstofdioxide (NO_2).

Dankzij het jarenlang door ons gevoerde ruimtelijke en verkeersbeleid in combinatie met de (noordelijke) ligging van Groningen kent onze stad in vergelijking tot diverse andere grote steden relatief weinig knelpunten door een slechte luchtkwaliteit. In 2005 werden hier slechts op 3 wegvakken met veel busverkeer en op 12 drukke kruispunten luchtkwaliteitsnormen overschreden (zie Rapport luchtkwaliteit 2005, juli 2005).

Ons jaarlijkse rapport luchtkwaliteit is hoofdzakelijk gebaseerd op modelberekeningen. In aanvulling hierop zullen wij tijdelijke metingen laten uitvoeren in het Stationsgebied om het effect van de eerder genomen maatregelen te evalueren (met name de inzet van schonere bussen). Het landelijke meetnet luchtkwaliteit heeft twee permanente meetpunten in Groningen: de meetresultaten hiervan kunnen op de voet worden gevolgd via www.lml.rivm.nl (act. 27-1 en 27-2).

De bedoeling is, dat in de loop van 2007 de nieuwe Wet luchtkwaliteit van kracht wordt. Deze voorziet in een 'Nationaal Programma van Maatregelen', waarmee de luchtkwaliteit in Nederland moet worden verbeterd. Van decentrale overheden wordt verwacht, dat zij een maximale bijdrage leveren aan de invulling en uitvoering van dit programma. Hier staat tegenover, dat ruimtelijke en verkeersplannen die op lokaal niveau leiden tot normoverschrijding toch doorgang kunnen vinden als het totale pakket van maatregelen in de betrokken regio per saldo leidt tot een verbetering.

In april 2004 hebben wij de Luchtnota gemeente Groningen vastgesteld alsmede het bijbehorende Luchtkwaliteitsplan met maatregelen voor het Stationsgebied en de binnenstad. Wij zullen deze documenten in 2007 actualiseren op basis van de nieuwe Wet luchtkwaliteit. Met de aanschaf van 127 nieuwe, schonere bussen in 2004 en de herinrichting van het Stationsgebied is het Luchtkwaliteitsplan grotendeels uitgevoerd. Maar andere maatregelen moeten nog hun beslag krijgen, zoals de introductie van aardgasbussen en een schoner gemeentelijk wagenpark (waarvoor begin 2006 een apart voorstel is voorgelegd aan de Raad) (act. 28-1 en 28-3 t/m 29-2).

In maart 2006 hebben het kabinet, het betrokken bedrijfsleven, een 10-tal grote gemeenten en de VNG het Convenant milieuzonering ondertekend. Desgewenst kan een gemeente op een later tijdstip toetreden tot dit 'instapconvenant'. Een milieuzone is een binnenstedelijk gebied waarvoor een selectief toelatingsbeleid geldt voor voertuigen. Dit met het doel om de leefbaarheid en in het bijzonder de lokale luchtkwaliteit te beschermen. In het convenant is vastgelegd dat in milieuzones géén vrachtauto's > 3.500 kg zullen worden toegelaten *tenzij* die aan bepaalde criteria voldoen (i.c. Euronorm en roetfilter). In het convenant staat, dat het instellen van een milieuzone kan worden overwogen als andere (verkeers)maatregelen onvoldoende soelaas bieden. Een milieuzone is een middel en geen doel! In het convenant is een stappenplan opgenomen op basis waarvan een gemeente kan nagaan of een milieuzone **nodig en zinvol** is. Het convenant stelt dat 'een gemeente zich tot het uiterste zal inspannen' om dit te onderzoeken. Duidelijk mag zijn, dat het succes van een milieuzonering sterk afhangt van het draagvlak bij de vervoerders en middenstand. Het onderbouwen van 'nut en noodzaak' is essentieel voor het creëren van dit draagvlak.

Op voorhand is moeilijk te zeggen wat het effect en de consequenties van een milieuzone in Groningen zullen zijn. Dit vergt nader onderzoek. Overigens is in art. 10.5 van het convenant vastgelegd, dat "de gemeente zich verplicht de milieuzone onverkort van toepassing te doen zijn op het gemeentelijke wagenpark" (act. 28-2).

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Acties t/m 2008	Activiteiten in 2007
27. Jaarlijks rapporteren over de stedelijke luchtkwaliteit	27-1. Opstellen Rapport luchtkwaliteit 2006. 27-2. Uitvoeren luchtkwaliteitsmetingen in het Stationsgebied.
28. Uitvoeren maatregelen om de luchtkwaliteit te verbeteren	28-1. Actualiseren luchtkwaliteitsplan, afhankelijk van invoering Wet luchtkwaliteit. 28-2. Onderzoeken nut en noodzaak invoering milieuzone in de Groninger binnenstad. 28-3. Bevorderen van maatregelen om de luchtverontreiniging te verminderen, bijv. door de inzet van schonere bussen en een schoner gemeentelijk wagenpark. 28-4. Geven van voorlichting over het gebruik van houtkachels en open haarden (zie act. 38-1).
29. Voorkomen van nieuwe knelpunten	29-1. Actualiseren luchtnota Groningen, afhankelijk van de invoering Wet luchtkwaliteit. 29-2. Bewaken van de luchtkwaliteit bij de ontwikkeling van ruimtelijke of verkeersplannen conform de Luchtnota.

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Geluid

In 1988 en 1996 is een Verkeers Milieu Kaart gemaakt voor de stad. In 2006 is een nieuwe kaart gemaakt op basis van actuele verkeersgegevens. Deze geeft een beter beeld van de geluidsbelasting en luchtkwaliteit, wat ten goede komt aan de advisering over ruimtelijke en verkeersplannen (act. 30-1 en 31-2).

De Wet geluidhinder is gewijzigd, wat onder meer inhoudt dat de gemeente geen provinciale goedkeuring meer nodig heeft voor het toestaan van een hogere geluidbelasting op woningen. Dit is nu een bevoegdheid van B&W. Daarbij moeten wij wel goed onderzoeken en motiveren waarom zo'n hogere geluidbelasting nodig is, ofwel waarom het niet mogelijk is om te voldoen aan de (strengere) voorkeursgrenswaarde. In principe mag de geluidbelasting niet hoger zijn dan de maximale grenswaarde. Maar in bepaalde gevallen en onder strikte voorwaarden kan van deze bepaling worden afgeweken op grond van de Interimwet stad-en-milieubenadering, die begin 2006 van kracht is geworden (act. 31-1).

In 2004 heeft het ministerie van VROM groen licht gegeven voor de sanering van het spoorweglawaaï in de Lodewijkstraat c.a. door middel van gevelisolatie bij maximaal 210 woningen. De voorbereiding vergt echter meer tijd dan voorzien vanwege moeizame procedures bij het ministerie, dat de kosten voor haar rekening neemt (act. 31-3).

De inwoners van Noorderhoogebrug hebben veel last van het verkeerslawaaï van de Noordzeeweg. De gemeente en provincie hebben in principe afgesproken om in het kader van de reconstructie die hier gaat plaatsvinden (i.e. het ophogen van de Noordzeeweg c.a.) aanvullende geluidsschermen te plaatsen. Wij stellen hiervoor circa € 130.000,= beschikbaar (verdeeld over Stadsdeelcoördinatie, de Milieudienst en de afdeling Verkeer & Vervoer). De provincie is bereid dit bedrag aan te vullen tot circa € 200.000,= (act.31-4).

De provincie heeft in 2006 bij de aanpak van de Westelijke Ringweg aanvullende geluidsschermen geplaatst. Rijkswaterstaat zal eind 2006 beginnen met het plaatsen van schermen langs de Zuidelijke Ringweg. De afronding wordt voorzien voor 2008. De gemeente is nauw betrokken bij deze projecten en ziet erop toe dat de hier bedoelde maatregelen het gewenste resultaat opleveren (act. 31-5).

Het toepassen van stil asfalt is een relatief goedkope manier om het verkeerslawaaï te beperken. Maar vanwege de kortere levensduur is stil asfalt wel duurder dan gewoon asfalt. De meerkosten bedragen circa € 0,85/m²/jr.. In het Milieubeleidsplan staan de wegen die vanwege de hoge verkeersintensiteit en dito geluidbelasting op woningen in principe in aanmerking komen voor stil asfalt. Hierbij wordt de planning uiteraard bepaald door het groot wegonderhoud. In 2007 gaat het om de Helperzoom (deels) en de Hereweg (deels) (samen circa 10.500 m²). De meerkosten van stil asfalt komen - als er sprake is van regulier wegonderhoud - ten laste van de Voorziening 'Onderhoudskosten geluidreducerende dunne deklagen'. Deze is in 2006 gevuld met het restant van het budget voor Stadsleven Natuurlijk 2005, i.e. € 93.958,=. Voor het stil asfalt programma is t/m 2010 in totaal echter zo'n € 400.000,= nodig. Daarom worden hiervoor nog aanvullende dekkingsmiddelen gezocht (act. 31-6).

De gemeente telt zes bedrijventerreinen met een geluidzone. Door wijzigingen in de bedrijfsvoering en/of nieuwe ontwikkelingen kan een aantal zones worden aangepast waarmee ruimte ontstaat voor nieuwe functies zoals woningbouw. Deze aanpassingen worden geformaliseerd in bestemmingsplannen. De procedures hiervoor nemen veel tijd in beslag. De aanpassing voor het terrein Ulgersmaweg/Pop Dijkemaweg is in 2006 voltooid. De aanpassingen voor de terreinen Zuidoost en Groningen-west zullen in 2007 hun beslag krijgen (act. 32-1).

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Acties t/m 2008	Activiteiten in 2007
30. Monitoren verkeerslawaaï	30-1. In beeld brengen van de huidige en verwachte geluidkneipunten op basis van de nieuwe Verkeers Milieu Kaart.
31. Voorkómen of beperken van situaties met een hoge geluidsbelasting	31-1. Implementeren nieuwe bepalingen Wet geluidhinder in het gemeentelijke beleid. 31-2. Bewaken akoestische kwaliteit bij ontwikkeling van ruimtelijke of verkeersplannen. 31-3. Uitvoeren gevelisolatie bij maximaal 210 woningen in de Lodewijkstraat c.a.. 31-4. Voorbereiden project aanvullende geluidschermen Noorderhoogebrug. 31-5. Aanpak geluidsbelasting Zuidelijke Ringweg door middel van schermen (afroning in 2007). 31-6. Toepassen stil asfalt op circa 10.500 m ² . 31-7. Uitvoeren controles op de naleving van vergunningen voor evenementen.
32. Aanpassen geluidszones rond bedrijventerreinen	32-1. Aanpassen geluidszones rond de terreinen Zuidoost, Groningen-west/Hoogkerk (in verband met Westpoort) en eventueel Reitdiep.

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Afval én een schone stad	
<p>Afval</p> <p>De Raad heeft voorjaar 2005 besloten voorlopig geen pilot uit te voeren met diftar. In plaats daarvan is een afvalbeheerplan gemaakt om afvalpreventie en hergebruik te bevorderen (vaststelling Raad in december 2005). In dit kader wordt in 2007 een aantal activiteiten uitgevoerd. Het aantal containers voor textiel en papier zal worden uitgebreid. Een proef met een hogere frequentie voor de huis-aan-huis inzameling van papier, die najaar 2006 is uitgevoerd, zal worden geëvalueerd en bij positief resultaat in meerdere wijken worden ingevoerd. Verder wordt overwogen om in specifieke wijken minicontainers in te zetten voor de inzameling van papier. Naar verwachting zullen eind 2006 alle huishoudens waar het restafval met zakken wordt ingezameld, gebruik kunnen maken van ondergrondse containers. In totaal zijn hiervoor dan circa 700 containers geplaatst. Door het verbeteren van de inzamelstructuur kunnen we de (herbruikbare) deelstromen zo veel mogelijk gescheiden inzamelen. Het gebruik hiervan promoten we door middel van structurele voorlichting (act. 33-1 t/m 34-2).</p> <p>Groningen hanteert in 2006 een gedifferentieerde afvalstoffenheffing: deze bedraagt voor een éénpersoons huishouden € 278,76, voor een tweepersoons huishouden € 288,72 en voor een meerpersoonshuishouden € 298,68. Dit is inclusief een 'opslag' van € 20,= om de kosten van het kwijscheldingsbeleid voor minima te financieren. Exclusief deze opslag is het tarief van Groningen in 2006 nog € 22,= hoger dan het 'landelijk' gemiddelde voor gemeenten met een meerpersoons tarief. In het Milieubeleidsplan is als ambitie opgenomen (i.c. actie 35): <i>'Het afvaltarief komt weer op of onder het landelijk gemiddelde'</i>. Door de tariefdifferentiatie en het kwijscheldingsbeleid is deze ambitie echter niet haalbaar. Daarom wordt voorgesteld om deze ambitie te schrappen. Om de heffing zo laag mogelijk te houden, blijven wij uiteraard onverminderd werken aan een efficiënte inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval.</p>	
<p>Een schone stad</p> <p>De actie Lentekriebels blijkt een succesvolle methode te zijn om burgers en scholieren te betrekken bij het uitvoeren van schoonmaakacties. Deze aanpak zal in 2007 worden gecontinueerd om de participatie van stadgers aan schoonmaakacties te stimuleren. In de Gemeentebegroting 2007 is € 2 mln. (incidenteel) extra beschikbaar gesteld voor BORG (act. 36-1 t/m 36-3).</p>	
Acties t/m 2008	Activiteiten in 2007
33. Bevorderen afvalpreventie in huishoudens	33-1. Uitvoeren afvalbeheerplan, eerste fase. 33-2. Uitvoeren structurele voorlichtingsactiviteiten. 33-3. Afzet compostvaten via het Infopunt Duurzaam Bouwen.
34. Bevorderen van maximaal hergebruik en minimaal restafval ¹	34-1. Optimaliseren van de inzamelstructuur. 34-2. Promoten van het gebruik hiervan door middel van voorlichting. 34-3. Realiseren van een efficiënte inzameling en verwerking van het huishoudelijk afval.
36. Realiseren BORG-doelstelling voor een schone stad	36-1. Versterken participatie stadgers door doelgroepacties, zoals Lentekriebels. 36-2. Uitvoeren van controles omtrent het

¹ Voor de inzameling van (herbruikbare) deelstromen zijn kwantitatieve doelstellingen vastgelegd. Zie hiervoor het milieubeleidsplan 'Stadsleven Natuurlijk', paragraaf 9, actie 34. Het betreft hier doelstellingen uit het Landelijk Afval Plan en eigen gemeentelijke doelstellingen voor de afvalbrengrstations, veegafval en de Vagron.

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

	aanbieden van afval. 36-3. Monitoren van de resultaten.
--	--

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Milieucommunicatie

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Milieu-informatie en –communicatie

Het Verdrag van Aarhus (ofwel de Europese richtlijn over de toegang tot milieu-informatie) schrijft voor dat de milieu-informatie die in het kader van de taakuitoefening beschikbaar is, actief en/of passief toegankelijk moet zijn voor het publiek. Op zich voldoet de gemeente aan deze richtlijn. Maar de inspanningsverplichting is om deze informatie zoveel mogelijk via internet beschikbaar te stellen. Voor bodeminformatie is dit al het geval. Verder zijn in 2006 bij wijze van proef digitale formulieren beschikbaar gesteld voor het aanvragen van een milieuvergunning of het doen van een melding. Om de dienstverlening aan burgers en bedrijven verder te verbeteren, gaan we meer milieurelevante informatie beschikbaar stellen via de gemeentelijke website (act. 37-1).

Natuur- en Milieu-Educatie (NME)

In de afgelopen jaren is het Natuurmuseum omgevormd van een publieksgerichte instelling tot een 'Educatief centrum voor mens & natuur'. Het richt zich op de thema's natuur, milieu, landschap en gezondheid met als doelgroep het onderwijs. Onder het motto 'fascineren, inspireren, leren en motiveren' biedt het Natuurmuseum ondersteuning en verdieping aan het basis- en voortgezet onderwijs. Het educatieve aanbod bestaat onder meer uit tentoonstellingen en projecten in het museumcamp, het beschikbaar stellen van lesmaterialen, lespakketten en ontdekdozen aan kinderen en een tuinprogramma op de drie kindertuinen dat direct gekoppeld is aan de leerlijnen in het primaire onderwijs. Het Bezoekerscentrum voor natuur & milieu in Beijum is een dependance van het natuurmuseum. De raad heeft besloten om dit in 2003 door brand verwoeste centrum in Beijum te herbouwen (act. 39-1 t/m 39-5).

Lokale Agenda 21^e eeuw: LA21

LA21 is een *agenda* (etalage) van projecten die plaatsvinden in Groningen en een bijdrage leveren aan een schone, veilige en duurzame stad. Hiertoe werken burgers, organisaties, bedrijven en de gemeente samen in het *LA21-netwerk*. Een overzicht van de projecten is te zien op www.LA21groningen.nl. Waar nodig en mogelijk worden projecten actief begeleid en/of ondersteund door een gemeentelijke subsidie. In 2007 is hiervoor een budget beschikbaar van € 30.000,= (act. 40-3 en 40-4). In 2007 staan de volgende twee projecten centraal.

Het project '*Samen werken aan een duurzame stad*' wil meer bekendheid geven aan voorbeelden van een duurzame ontwikkeling. Op locaties waar iets te zien en te leren is over duurzame afwegingen zullen rondleidingen en workshops worden georganiseerd. Hierbij staat het leereffect voorop: de deelnemers (in hun rol als consument) moeten op een eenvoudige manier iets kunnen gaan doen met de opgedane ervaringen en ideeën. De organisatie van het project is in handen van o.a. de gemeente Groningen, het lokale bedrijfsleven en diverse maatschappelijke organisaties. Voor het project is een subsidie van € 97.000,= aangevraagd uit het landelijke programma 'Leren voor Duurzame Ontwikkeling' (het besluit hierover wordt in november verwacht) (act. 40-1).

Samen met het Centrum voor internationale samenwerking (COS) en anderen wordt het project '*Groningen Fair Trade Town*' voorbereid. Dit project sluit aan bij het collegeprogramma waarin staat, dat 'we het gebruik van eerlijke producten bij zowel gemeentelijke als particuliere instellingen willen stimuleren om het predicaat Fair Trade Town te verwerven'. Hiervoor moet aan zes criteria worden voldaan. De kern is, dat een Fair Trade Town activiteiten promoot die achtergestelde boeren en werknemers in ontwikkelingslanden een eerlijke kans geeft om deel te nemen aan de internationale handel. Het project heeft derhalve alles te maken met duurzaam consumeren en produceren (act. 40-2).

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Acties t/m 2008	Activiteiten in 2007
<p>MILIEU-INFORMATIE EN -COMMUNICATIE</p> <p>37. Beschikbaar stellen van milieu-informatie, zoveel mogelijk via internet</p> <p>38. Inzet milieucommunicatie ter ondersteuning van acties uit dit plan</p>	<p>37-1. Uitbreiden en actueel houden van milieu-relevante informatie op de gemeentelijke site www.groningen.nl (zie ook act. 5-2).</p> <p>38-1. Voorlichting geven over het gebruik van houtkachels (zie act. 28-4).</p> <p>38-2. Structurele voorlichting geven over afvalpreventie en -scheiding.</p>
<p>NATUUR- EN MILIEUEDUCATIE</p> <p>39. Aanbieden van een breed scala aan NME-activiteiten</p>	<p>39-1. Het trekken van 20.000 bezoekers aan het museum pand.</p> <p>39-2. Het laten deelnemen van 3.000 leerlingen aan NME-activiteiten in het museum pand.</p> <p>39-3. Het laten deelnemen van 1.300 leerlingen aan NME-activiteiten in de 3 kindertuinen.</p> <p>39-4. Het laten deelnemen van scholen uit Groningen aan het internationale project Cubic Miles voor omgevingseducatie.</p> <p>39-5. Ontwikkelen doorgaande leerlijn in aansluiting op het gemeentelijke beleid.</p>
<p>LOKALE AGENDA 21^e eeuw</p> <p>40. Bevorderen LA21-projecten ter ondersteuning van acties uit dit plan</p>	<p>40-1. Opzetten en uitvoeren van het project 'Samen werken aan een duurzame stad'.</p> <p>40-2. Opzetten en uitvoeren van het project 'Groningen Fair Trade Town'.</p> <p>40-3. Ondersteunen van andere duurzame projecten voor en door burgers.</p> <p>40.4. Versterken kennisuitwisseling en bewustwording over het maken van duurzame keuzes.</p>

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Financiën

Jaarlijks is er een structureel bedrag beschikbaar van € 156.000 voor de uitvoering van het Milieuprogramma 'Stadsleven Natuurlijk'.

Als uitvloeisel van het Collegeprogramma ontstaat er in de periode 2006-2010 extra ruimte voor investeringen in duurzaamheid ten bedrage van € 500.000,= structureel. In het op te stellen programma 'Duurzame stedelijke ontwikkeling' en het daarin opgenomen 'Masterplan Groningen energieneutrale stad' zullen voorstellen worden opgenomen voor de inzet van dit budget.

Verder zijn er verschillende externe (project)subsidies beschikbaar. Voor de uitvoering van ons Klimaatplan 2003-2007 krijgen wij een subsidie van € 437.309 van de minister van VROM. Voor de nieuwe taken op het gebied van externe veiligheid stelt deze minister middelen beschikbaar voor enkele extra formatieplaatsen. Voor het thema Bodem is een budget beschikbaar van bijna € 7,7 mln. voor de periode 2005 t/m 2009, waarvan het leeuwendeel is toegekend in het kader van het ISV-II. Voor de inzet van dit budget wordt verwezen naar het Uitvoeringsprogramma bodem 2005-2009.

Voor de toepassing van stil asfalt is vooralsnog € 93.985,= beschikbaar.

Als activiteiten onderdeel zijn van stedelijke plannen, programma's of projecten wordt ook de financiering in dat verband afgewogen en geregeld. De reguliere personele inzet, die nodig is om het Milieuprogramma uit te voeren, wordt bekostigd uit de begrotingen van de betrokken diensten.

Indicatieve begroting 2007			
(Sub)thema's	<i>Structureel budget</i>	<i>Budget voor duurzaamheid</i>	<i>Overige budgetten of projectsubsidies</i>
Duurzame stedelijke ontwikkeling: • deelname Energieconvenant • energieprojecten • duurzame stedelijke ontwikkeling • afvalproject in San Carlos	5.000 10.000	PM PM PM	€ 437.309 (2003 t/m augustus 2007)
De levende stad	12.000	PM	
Bedrijven: • maatschappelijk verantwoord ondernemen • externe veiligheid • Terreinwinst	10.000 10.000	PM	PM
Bodem			€ 7,7 mln. (t/m 2009)
Lucht/geluid	50.000	PM	
Geluid, i.c. reservering voor meerkosten stil asfalt		PM	€ 93.985 (t/m 2010)
Milieucommunicatie: • milieugegevens op internet • milieuvorlichting • subsidies LA21 en NME • subsidie Milieudefensie • subsidie Noorderbreedte • uitvoeringskosten LA21	3.000 3.000 30.000 4.000 3.000 8.000		
Onvoorzien	8.000		
TOTAAL	€ 156.000	€ 500.000	n.v.t.

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Bijlage 1

PRIMAIR BETROKKEN DIENSTEN EN AFDELINGEN	
Wijkmilieuplannen: - uitvoeren plannen - binnenmilieu	Milieudienst, afd. B&A en andere diensten HVD, afd. Openbare Gezondheidszorg Stad, Milieudienst, afd. B&A en RO/EZ, afd. Wonen
Duurzame stedelijke ontwikkeling - algemeen - energiebeheer en -management gemeentelijk concern resp. energiebesparing	Milieudienst, afd. B&A RO/EZ, afd. Beleidsontwikkeling DIA, directie Facilitaire dienstverlening, Milieudienst, afd. B&A respectievelijk de betrokken gemeentelijke diensten
De levende stad: - algemeen - ecologisch beheer	RO/EZ, afd. Beleidsontwikkeling RO/EZ, directie Stadsbeheer
Bedrijven: - Vergunningverlening - Handhaving - Externe veiligheid - Terreinwinst	Milieudienst, afd. V&H Milieudienst, afd. V&H; HVD/Brandweer en RO/EZ, afd. Bouw- en Woningtoezicht Milieudienst, afd. V&H, HVD en RO/EZ Milieudienst, afd. B&A en RO/EZ, afd. Economische Zaken
Bodem	Milieudienst, afd. Bodem RO/EZ, directie Stadsbeheer
Lucht	Milieudienst, afd. B&A
Geluid	Milieudienst, afd. B&A
Afval én een schone stad	Milieudienst, afd. IPC, afd. Beheer & Productie en afd. Afvalverwerking
Milieucommunicatie: - voorlichting - NME - LA21	Milieudienst, afd. B&A en afd. Communicatie OCSW, Natuurmuseum Milieudienst, afd. B&A, Projectbureau LA21
afd. B&A = afdeling Beleid & Advies DIA = Dienst Informatie en Administratie afd. V&H = afdeling Vergunningverlening & Handhaving afd. IPC = afdeling Informatie, Projecten & Commerciële dienstverlening afd. B&P = afdeling Beheer & Productie HVD = Hulpverleningsdienst OCSW = de dienst Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn RO/EZ = de dienst Ruimtelijke Ordening & Economische Zaken	

35

Raadsvoorstel - Ontwerp Milieuprogramma 2007

Bijlage 2

GEBRUIKTE AFKORTINGEN

Amvb	: Algemene Maatregel van Bestuur
BEVI	: Besluit externe veiligheid inrichtingen
BORG	: Beheerplan Openbare Ruimte Groningen
DuBo	: Duurzaam Bouwen
EPL	: Energie Prestatie op Locatie
HVD	: Hulpverleningsdienst
ISV	: Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
LA21	: Lokale Agenda 21 ^e eeuw
MD	: Milieudienst
MVO	: Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen
NME	: Natuur en Milieu Educatie
OCSW	: Dienst Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn
RO/EZ	: Dienst Ruimtelijke Ordening & Economische Zaken
VROM	: Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
Wabo	: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
Wbb	: Wet bodembescherming
Wm	: Wet milieubeheer
Wvo	: Wet verontreiniging oppervlaktewater